

Новини ▶ 2

Национализацията на частните пенсионни фондове отива в Конституционния съд

Тема на деня ▶ 4-5

Кризата като спасение за зимните курорти

Пари

BONNIER

pari.bg

Четвъртък

23 декември 2010, брой 245 (5056)

USD/BGN: 1.49163

▲ +0.33%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.31120

▼ -0.33%

Българска народна банка

Sofix: 369.70

▲ +1.84%

Българска фондова борса

BG40: 115.00

▲ +0.08%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

2010

ЕДНА ДОБРА ГОДИНА

Въпреки скандалите и непоследователното поведение на правителството можем да сме доволни от изминаващата година

▶ 11-23

РЕЦЕСИЯТА СВЪРШИ

ДАНЪЦИТЕ ОСТАНАХА НИСКИ

ИЗНОСЪТ ПРОДЪЛЖИ ДА РАСТЕ

ЕВРОПАРИТЕ ПОМАГАТ НА ВСЕ ПОВЕЧЕ ФИРМИ

МАГИСТРАЛИТЕ СТАВАТ МАЛКО ПО-ДЪЛГИ

Новини ▶ 6

Изборният кодекс е приет и очаква вето от президента

Компании ▶ 7

Ryanair открива редовна линия между Пловдив и Барселона

Компании ▶ 8

БДЖ намалява разходите, но продължава да губи

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Явор Недев

► Еврокомисията даде положителна оценка за съответствие на Оперативна програма "Рибарство". Това съобщиха от Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури, ръководена от Явор Недев. От ЕК са одобрили системите за управление и контрол на програмата, за които имаше сериозни съмнения, че не отговарят на европейските изисквания.

Губещ
Кирил Домусчиев

Компанията "Биовет", в която акционер и председател на надзорния съвет е Кирил Домусчиев, отчете 2.77% спад на акциите си по време на вчерашната борсова сесия. Цената на акциите на производителя на фармацевтични и ветеринарномедицински продукти достигна 8.61 лв. При старта на търговията тя беше 8.855 лв. Изтързувани бяха общо 1500 лота на средни цени от 8.613 лв.

Мнения

► България изостава с 20 години с оползотворяването на строителните отпадъци. Не 20, а 100 години изостава България. Затова реките при порой преливат и заливат къщите на хората. Наскоро видях след порой какво носи речичката в Южния парк - тухли и всякакви строителни отпадъци, останали след строителството на луксозните блокове наоколо.

Капиталист

Национализацията беше атакувана пред Конституционния съд

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

pari.bg Топ 3

1 България изостава с 20 години в сравнение със Западна Европа с рециклирането на строителни отпадъци.

2 "Елана": среброто е финансовият балон на 2010 г. Компанията класира постижение на годината във финансовия свят.

3 БНБ определи нови изисквания за заплатите на банкерите. Променилите възнаграждения ще се определят на базата на рисковете и дейността на банкерите.

Празник

► Вестник "Пари" пожелава весела Коледа на своите читатели! Следващият брой ще излезе на 27.12.2010 г.

Искането е подписано от депутати на Синята коалиция, БСП, ДПС и РЗС

Национализацията на лични партии от професионалните пенсионни фондове очаквано ще бъде разглеждана от Конституционния съд. Синята коалиция събра достатъчно подписи, за да сезира върховния орган, а под искането са се подписали и депутати от левицата, ДПС и РЗС.

Очакван хог
СДС и ДСБ предупредиха, че ще сезират Конституционния съд още когато прехвърлянето не беше

само идея. Първоначално плановете на правителството бяха за прехвърляне на 500 млн. лв. от пенсионните фондове към Националния осигурителен институт, за да може от следващата година те да започнат изплащането на рано пенсиониращите се категорични работници. Тези планове бяха остро атакувани както от самите фондове, така от обществото. Причината е, че става въпрос за лични сметки и тяхното изземване от държавата противоречи на неприкосновеността на частната собственост, гарантирана от конституцията. Социалният министър Тотю Младенов се опита

да обясни, че партидите ще бъдат запазени и след прехвърлянето, но останаха много неизяснени въпроси, като възможността за наследяването на тези средства. Заради широкия отзвук обаче накрая кабинетът реши да направи "полунационализация", като прехвърли само 100 млн. лв. средства на хората, които предстои да се пенсионират следващите четири години.

Пресичане в зародиш
"Когато законодателят се разпорежда къде да бъдат средствата от индивидуалните партии на осигурените лица, той го прави без тяхното знание и съ-

гласие, което е отнемане на право на собственост", обясни мотивите лидерът на ДСБ Иван Костов. По думите му закриването на партии със закон означава прекратяване на договорни отношения между правосубектни лица, каквито са осигурителите, осигурителните дружества, и не може държавата да отменя сключени договори помежду им. Според Костов пенсионните дружества не са дали съгласието си за прехвърлянето на пари, както е обявил премиерът Бойко Борисов. Дружествата са поискали година срок, за да обмислят предложението. "Ако сега не

реагираме, утре ще бъдат национализирани медии, утре ще бъдат национализирани жилищата на хората, както беше преди 89-а година. Тези опити трябва да бъдат пресечени отведнъж", коментира и другият съпредседател на Синята коалиция Мартин Димитров.

Кодексът за социално осигуряване, в който е записана промяната, беше остро критикуван и от президента Георги Първанов. Във вторник той подписа указ за обнародването на закона, но обяви, че това не отменя плановете му също да атакува текстовете от него пред Конституционния съд. □

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филipa РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Министър Цветанов, вместо да се кротне и да каже: “Извинявайте, нещо преувеличихме”, той продължава да говори

► Проф. Милан Миланов, председател на етичната комисия на БЛС

Изкуството да създаваш възможности.

ALCOMET

www.alcomet.eu

Коментар

Загубената 2010 и очакваната 2011 година

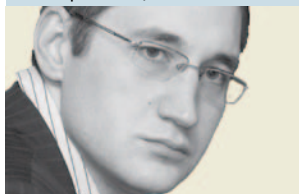
Вероятно не си спомняте, но 2010 г. започна много обещаващо. За първи път западни медии пишеха положителни неща за България. Страната ни заедно с Естония привлече интерес, защото показваше благоразумие, бюджетна дисциплина, реформаторски дух. Отделно еврофондовете бяха размразени, а полицията постигна голям успех със залавянето на групата за отвлечения.

През март вече беше почти сигурно, че България и Естония ще бъдат възнаградени за благоразумната си политика - България чрез влизане във валутния механизъм ERM II, а Естония чрез влизане в еврозоната. ЕС даде знак, че е готов да преглътне неочаквано високия бюджетен дефицит за 2009-а, ако той е еднократен и не се повтори през 2010-а.

И тук дойде голямото пропукване - след дълги и безсмислени заседания с тристранния съвет премиерът Бойко Борисов се отказа от бюджетната дисциплина. Реши да раздуе бюджетния дефицит до нива, непознати от хиперинфлацията насам, а реформите бяха замразени. Очаквано само седмици по-късно ЕС откри процедура по свръхдефицит срещу България. Вратата за ERM II беше затворена. Рисковите премии се покачиха, чуждите инвестиции, вместо да се увеличават, намаляха още повече.

Обещаващият период свърши за седмици - докато естонците продължиха в правилната посока, България дерайлира в стремежа към популизъм. И вече 7-8 месеца плаща цената за това. Не е случайно, че чуждите инвестиции в Естония са рекордно високи, а в България са рекордно ниски. Не е случайно, че Естония има най-висок растеж на индустрията и БВП, а България няма почти никакъв растеж.

Георги Ангелов, старши икономист в институт "Отворено общество"

” Надеждата е, че натискът ще накара разумните хора в ГЕРБ да се стегнат. Разбира се, ако в ГЕРБ няма достатъчно разумни хора, това няма да стане

На практика от икономическа гледна точка 2010 г. беше загубена за България. Но бизнесът показа голям динамизъм и гъвкавост и успя да постигне рекорден растеж на износа, най-висок в Европа. Отделно популизъмът и заиграването със синдикатите не помогнаха на правителството, рейтингът му буквално се срутва. И мисля, че това вече се осъзнава и от най-заблудените политици в ГЕРБ.

Именно тук са надеждите за 2011 г. Ако управляващите имат инстинкт за самосъхранение, те вероятно ще разберат, че без реформи и бюджетна дисциплина са обречени на провал и забвение. Отделно западните медии и политици гледат все по-скептично към българското правителство, а ЕС ще следи изкъсо дали бюджетният дефицит в България няма отново да излезе извън контрол. Най-важното, след преполовяването на мандата българските граждани вече ще искат да видят резултати.

Надеждата е, че натискът ще накара разумните хора в ГЕРБ да се стегнат. Разбира се, ако в ГЕРБ няма достатъчно разумни хора, това няма да стане. П

Шопинг

► Жените щурмуваха нов магазин за колежни подаръци на изгодни цени

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Пари

ЗА БИЗНЕС МОЖЕ ДА СЕ ПИШЕ ИНТЕРЕСНО

Абонирайте се за обновления вестник Пари с 30% отстъпка от коричната цена.

ЗА ЗАЯВКИ: WEB: [HTTP://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA](http://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA) . MAIL: SALES@PARI.BG . TEL: +359 439 58 53

Кризата като спасение за

Ски сезонът 2010/2011 предлага повече екстри в хотелите, по-добри писти и инфраструктура, нови услуги и същите цени. Както и надежда, че българският туризъм е на прав път

Сигурно вече всички сте чули добрите новини колко силен сезон и колко сериозен ръст на туристи очакват зимните курорти. Пистите са в изряден вид - заснежени и безопасни, хотелите примамват с куп екстри и бонуси, цените на картите и на нощувките остават на миналогодишните нива. Тази картина няма нищо общо с картината преди три зими - хаос, раздути цени, безкрайни строежи и разбита инфраструктура. Оказва се, че на родните курорти точно една криза им е трябвала, за да излязат от самозабравата си и да стъпят на правилния път за развитие - този на качествените услуги.

Кризата помогна на бизнеса да слезе от облаците и да осъзнае къде е истинският му потенциал, а именно като регионален ски център с основни пазари съседните ни страни, а не като конкурент на алпийските страни в борбата за западноевропейските туристи. Всеки, който е ходил на ски в Австрия, знае защо тази битка е невъзможна.

Големите очаквания

Ски сезонът 2010/2011 стартира във всички родни курорти преди броени дни. За щастие тази година снегът падна рано, но концесионерите също така са се презастраховали с нови оръдия за изкуствен сняг. Инвестициите в инфраструктурата в курортите, в ски съоръженията и безопасността и удобствата на пистите наистина са солидни и впечатляващи. Прогнозите пък са за обилна и трайна снежна настилка.

В резултат от всичко това идват и добрите новини за повече туристи - минимум 3% общ ръст прогнозира от министерството на ико-

Ани Коджаиванова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

номиката, туроператорите залагат на 5 до 10% ръст на някои пазари, а отделни курорти, като Пампорово, очакват впечатляващите 20% повече туристи, тръбят медиите. Те ще са предимно от балканските страни, Русия, Великобритания, но силно ще се представят и българите.

Повечето медии обаче се предоверяват на ентузиазма на бранша и забравят бекграунда. А той е, че в последните две години спадът в зимния туризъм беше толкова сериозен - около 30%, че дори тези очаквания да се преизпълнят, резултатите едва ли ще стигнат предкризисните нива.

Изводът в дълбочина обаче е позитивен. Благодарение на кризата и негативите, които тя донесе, зимните курорти намериха правилната посока на развитие и стъпиха на печелившата пътека.

Промяната

Първо спряха отблъскващите строежи, които разваляха комфорта на туристите и разбиваха инфраструктурата. Те имаха и по-дълбока вреда. За ради неспирното изграждане на нови хотели гиганти във всички курорти легловата база растеше годишно с пъти повече, отколкото растеше броят на туристите. Това съответно означава и по-ниска заетост на хотелите, а оттам - и по-малко печалби. Към момента легловата

база в Банско, Пампорово и Боровец е повече от достатъчна. Задачата на хотелиерите и концесионерите на пистите е да предложат такива условия, че да я запълнят.

За щастие те започнаха да го правят. Концесионерите във всички курорти са замразили цените на картите и са инвестирани в нови оръдия за сняг, в безопасност, подобрения и разширения на пистите, в лифтовете. Този сезон навсякъде модата е и наличието на осветена писта за нощно каране.

Пампорово очаква особено силен сезон и 20% ръст на туристи. Една част от тях ще бъдат българи, а останалите са британците заради новата авиолиния Пловдив - Лондон на „РайънЕр“, както и гърци заради новия пропускателен пункт при Златоград.

Треску за гялане

Ако тази посока се запази и строителната мания не се възобнови, скоро ще може да се говори и за сравнително устойчив модел на туризма в зимните ни курорти, а не за модела на бързите печалби и препиране на пари. Остава обаче един проблем и той е в безобразните цени на лифт картите. Замразени или не, 50-55 лв. за еднодневна карта и около 350 лв. за седмична на фона на това, че нощувки в нискокатегорийните хотели може да се намерят и за 40 лв., си е сериозна сума. Някак изглежда нередно ски картата да е по-скъпа от нощувката. Причината естествено е в концесионерите монополисти. Този монопол пречи и на хотелиерите да бъдат гъвкави в ценообразуването си, предлагайки обща дневна или седмична цена за нощувка с включена карта, макар че интересът и запитванията към подобен пакет от страна на туристите е значителен. **П**

БОРОВЕЦ

Боровец продължава да изпълнява инвестиционната програма от 40 млн. EUR, започната през 2006 г. от концесионера „Бороспорт“. Добрите новини тук също са свързани със запазването на цените на ски картите от миналия сезон, а картата за туристи за целия сезон е намалена с 40%. Тази година в курорта са закупени нови оръдия за изкуствен сняг, като акцентът е осигуряването на изкуствено заснежаване на ски зоните „Ястребец“ и „Ситняково“. Завършена е връзката между водоема и Ситняковския дял. Ски зоната „Маркуджик“ пък разполага с нова система за снегозадържане. Новост също така са изградените 150 нови паркоместа в зоната на четириседаковия лифт „Ястребец експрес“.

ПАМПОРОВО

Миналогодишните цени на лифт картите се запазват в Пампорово. В родопския курорт очакват особено силен сезон, а иновациите там са на стойност 1 млн. лв. Освен осветената писта „Стената“ за нощно каране има и нови оръдия за изкуствен сняг, а пистите са обновени и разширени като част от подготовката за домакинството на кръг от състезанията за Европейската ски купа - мъжки слалом през 2012 г.

Сериозни инвестиции са направени в безопасността - нови мрежи, указателни табели, а този сезон специална ски полиция ще пази туристите от инциденти.

За първи път в български курорт пропуски за лифта ще се продават от четири картомата с дебитни и депозитни карти. Машините, които наподобяват банкоматите, ще се монтират в центъра на курорта и на трите начални станции на лифтовете. За да се привлекат младежите, са планирани автобуси от Пловдив и Смолян, които да качват групи за нощни спускания с бонус нощен клуб, а след това автобусите ще ги връщат в градовете, за да се избегне опасността да шофират пили.

” Турският пазар се очертава като много перспективен, което се дължи на новооткритите директни полети до София

Нели Сангалска,
председател на съвета на директорите на „Бороспорт“

” Цените в хотелите не са променени и дори и най-скъпите оферти се оказаха изгодни. Те бяха и първите, които се продадоха при ранните записвания

Румен Дразанов,
председател на Института за анализи и оценки в туризма

” Благодарение на близостта, на добрите цени и ситуацията в Гърция очакваме тя да бъде основен пазар за зимния ни туризъм

Иво Маринов,
зам.-министър по туризма

ЗИМНИТЕ КУРОРТИ

БАНСКО

Тази година в Банско са направени сериозни инвестиции в ски зоната, при лифтовете, озеленяването, както и подобрения в инфраструктурата. Вече са спрени строежите, които досега отблъскваха туристите, изградени са спортни площадки с изкуствена настилка. Нов четириседалков лифт ще обслужва пистите на Платото, по-голям лифт ще има и на Коларския път. Инвестициите в ски зоната по информация на концесионера "Юлен" АД за този сезон са 13.5 млн. EUR. Около 230 оръдия за сняг, 40 от които нови, ще гарантират снежната покривка през целия сезон.

Големият коз на пиринския курорт ще бъде силната програма със спортни събития със сериозен маркетингов ефект, като провеждането за първи път на кръг от състезанията за Световната купа за ски за мъже и благотворително състезание на фондацията на принца на Монако Албер II.

Цените на ски картите и другите ски услуги, като гардероб, наем на оборудване, учител и т. н., не са променени от миналата година.

ВИТОША

На Витоша няма нови инвестиции. По информация на изпълнителния директор на "Витоша ски" Костадин Костадинов старите съоръжения са ремонтирани, за да са напълно безопасни. Пистите са обработени, тази година също има единна карта за всички съоръжения, в това число за лифта "Симеоново - Алеко".

Цената на картата остава непроменена. Тя включва и планинска застраховка. Като добавка цяла зима ще работи писта "Витошко лале" за нощно каране. Ще се предлагат и полудневни карти - до и след 12.30 ч, а за запалените туристи - билети за лифта "Романски".

Новите ски туристи

Западните пазари отстъпват на балканските страни и Русия, а Турция е пазар с голям потенциал

Само за няколко сезона картината на туристите в зимните ни курорти се промени тотално. Преди време се разчиташе повече на западните пазари, като Великобритания и скандинавските страни, по-малко на руските и българските туристи и почти никак на съседите.

Преобръщане

Въпреки че туроператорите очакват съживяване и известен ръст на британския пазар - до 5%, реално Великобритания и скандинавските страни са пазарите, от които губим туристи. Мястото им е заел друг голям пазар - балканският. Туристите от съседните страни, както и тези от Русия, вече са най-многобройни.

Около 25% повече чартъри от Русия са договорени за този сезон. Гърците са традиционните туристи в Банско, но сега се очаква да покорят и Пампорово. С отпадането на визите за Сърбия, Македония и Черна гора миналата зима имаше силно присъствие на тези туристи, а тази година се очаква същото да се случи и с Албания.

► Около 25% повече чартъри от Русия са договорени за този сезон

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Потенциалът

Българите също се завръщат в зимните курорти, а туроператори и хотелиери споделят още, че расте все повече и интересът на румънците.

Скритият коз обаче се нарича Турция. Зимните ски спортове там определено се възраждат, а интересът към ски в България е значителен, казват туропера-

торите. Известен проблем са визите, които затрудняват пътуванията. Турция инвестира в собствените си курорти и браншът планира да работи за привличането на съседите за ски туристи, преди Турция да се превърне в една от конкурентните ни дестинации, което със сигурност ще се случи в близките десетина години. **IT**

Foodtech

23-26.02.2011

Международен панаир Пловдив

www.fair.bg

Международна изложба за храни и напитки, опаковки, машини и технологии

Заявки за участие: тел.: 032/902 401

Изборният кодекс беше приет след седмица дебати

Президентът обяви, че ще наложи вето на миналия на второ четене нормативен акт

Първият Изборен кодекс в България беше окончателно приет от Народното събрание, след като предизвика остри дебати още преди да влезе в пленарна зала. След проточилите се цяла седмица спорове депутатите одобриха текстовете на нормативния акт въпреки обвинението срещу ГЕРБ, че си осигуряват служебна победа с тях.

Една от най-дискутираните промени, разписана в кодекса, в крайна сметка беше одобрена - намаляването с 20% на броя на общинските съветници във всички общини, с изключение на малките с население под 30 хил. души. Първоначалният праг за премахване изборността на кметовете в населени места с под 500 души беше занижен до 350. Досега кметове не се избираха само в населени места с под 150 души.

Уседналост

На предстоящите догодина местни избори ще бъде в сила изискването за уседналост на избирателите от 10 месеца, която ще трябва да се доказва с постоянен и настоящ адрес в страната. Досега критерий за това беше само постоянният адрес по лична карта. При парламентарните избори обаче смяната на настоящия адрес ще е възможна дори в последния момент преди гласуването, тъй като не е предвидено изискване за уседналост. На практика това частично регулиране ще даде възможност на

партиите да си осигурят по-висок брой гласове в общини, в които искат да спечелят депутатско място.

Смяна на адреса

Като мярка за ограничаване на вътрешния изборен туризъм и възможността избирателите да се регистрират по настоящ адрес, депутатите решиха да въведат изискване за представяне на документ за собственост на имот или договор за наем. Въпреки това обаче на предстоящите през следващата година парламентарни избори порочната практика няма да бъде пресечена, тъй като правилата бяха приети твърде късно. След като още през ноември се заговори за предстоящите промени и приемането на Изборния кодекс, започнаха масови пререгистрации по настоящ адрес в някои общини. Така отпада възможността гласуването на друго място да става с удостоверение, както беше досега.

Хай-тек експеримент

С приетия Изборен кодекс ще се проведе пробно електронно гласуване по интернет за изборите за президент. В експеримента ще участват избиратели от до 5 секции в страната и още толкова в чужбина. Който точно, ще реши Централната избирателна комисия. Ако дори само един избирател е нарушил тайната на вота обаче, всички гласове, подадени електронно, ста-

► Една от най-дискутираните промени в крайна сметка беше одобрена - намаляването с 20% на броя на общинските съветници във всички общини, с изключение на малките с население под 30 хил. души

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ват невалидни. Този текст не беше разписан в проекта на Изборния кодекс, но депутатите го приеха вчера по предложение на Димитър Лазаров от ГЕРБ. Според опозицията обаче по този начин изборите може да се саботират само от един човек. Въпреки острите им критики промяната беше

одобрена.

Също експериментално ще заработи и регионален преброителен център засега само в една община с население до 20 хил. жители. Бюлетините в избраната за теста община няма да се преброяват в избирателните секции, както се прави в момента, а ще се събират в

регионалния център, където ще бъдат отчетени резултатите от гласуването.

Президентът Георги Първанов заяви, че ще наложи вето на одобрения на второ четене Изборен кодекс. Левицата и ДПС пък възнамеряват да сезират и Конституционния съд, след като текстовете

влязат в сила. Едно от обещанията на ГЕРБ беше, че няма да прави промени в изборните правила точно преди изборите, както са постъпвали техните предшественици. Атакуваният от всички страни документ обаче може да им попречи да го изпълнят.

Мария Вермирова

Природният газ ще е с 6% по-евтин след Нова година

► Ангел Семерджиев

“Булгаргаз” и енергийният регулатор ще спорят в съда за недовзетия приход на обществения доставчик

Цената на природния газ ще падне с повече от 6% от 1 януари 2011 г., прогнозира председателят на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Ангел Семерджиев. На 18 декември регулаторът публикува прогноза за намаление на горивото през първото тримесечие на 2011 г. с 5.21% до 509.38 лв. за 1000 куб.м. Искането на обществения доставчик “Булгаргаз” обаче е цената на газа да е с 1.78% по-ни-

ска от сегашната.

“Коригирането на цената надолу ще е кумулативно с предишното тримесечие (4-тото тримесечие на 2010 г.)”, коментира Семерджиев. В началото на октомври газът поевтиня с около 1%.

Окончателно решение на енергийния регулатор ще има на 27 декември.

Между комисията и “Булгаргаз” отново възникна спор за недовзетия приход на дружеството, който най-вероятно ще се пренесе и в

съда. Според ДКЕВР компанията има да взема около 11 млн. лв., а “Булгаргаз” претендира за 90 млн. лв. Фрапантната разлика според Ангел Семерджиев може да се търси в начините на счетоводно отчитане. □

Проблем “Топлофикация-София” с още дългове

► Намалението на цената на природния газ ще доведе до понижаване на топлинната услуга с около 5% според председателя на ДКЕВР Ангел Семерджиев. “Това ще се отрази негативно на финансовото състояние на “Топлофикация-София”,

коментира зам. изпълнителният директор на дружеството Стоян Цветанов. То е натрупало дългове в размер на 500 млн. лв. Текущите задължения само към “Булгаргаз” са около 60 млн. лв., по данни на Цветанов. От началото на тази година дружеството е превело 26 млн. лв. към обществения доставчик, за да погаси част от задълженията си към него.

► При всички дългове,

които топлофикацията е натрупала през годините, тя трябва да намери средства, за да инвестира в когенерация (мощности за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия). Откъде ще бъдат намерени тези пари, Цветанов не отговори.

► Към момента задълженията на битови абонати към “Топлофикация-София” са 230 млн. лв., а на стопанските - 30 млн. лв.

МВР и финансовото министерство се похвалиха с добри резултати

Митниците са изпълнили заложените план на 100%, а според финансовия министър тази година е била много по-добра

Вътрешният министър Цветан Цветанов и финансовият Симеон Дянков се похвалиха с добро изпълнение на заложените приходи в бюджета. Резултатите, които представиха обаче, са на база на актуализацията на бюджета, която беше направена по-рано през годината.

Изпълнен план

Според статистиката на двете министерства по предварителните данни за годината приходите от Агенция „Митници“ ще са 6.6 млрд. лв., което е с 250 млн. лв. повече спрямо миналата година. С този резултат митниците са изпълнили заложените план на 100%.

Очакванията са приходите от ДДС от внос да се увеличат с 500 млн. лв. до 2.877 млрд. лв. Заловените контрабандни цигари са 628.5 млн. къса, а преди две години тази цифра е била 2.6 млн. къса. В същото време обаче събраните приходи от акцизи са със 100

► **Шефът на митниците Ваньо Танов отчете увеличение на приходите от ДДС и намаление на тези от тютюневи акцизи**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

млн. лв. по-малко в сравнение с 2009 г. Събраната сума тази година е 1.686 млрд. лв. От финансовото министерство обясняват, че причината за това основно са Благоевград БТ и София БТ. Спадът при тях е с 280

млн. лв. спрямо 2009 г. Роля играят и възстановените на производителите акцизи за предходните години, които са в размер на 168 млн. лв.

В хазната са постъпили и 165 млн. лв. приходи от платен акциз върху твърд

алкохол. „Това е със 110 млн. лв. повече и е благодарение на успешните акции срещу контрабандните схеми“, похвали се Цветанов. Приходите от акцизи върху горивата са 1.794 млрд. лв., което е с 43 млн. по-малко

в сравнение с 2009 г. Цветанов обясни, че разликата е заради 66 млн. лв. повече акцизи, които са върнати на търговците.

По думите на Цветан Цветанов добър резултат има и по съвместната работа

по ДДС схемите. Той обясни още, че на днешната среща заедно със Симеон Дянков, с изпълнителния директор на Националната агенция за приходите Красимир Стефанов и с шефа на митниците Ваньо Танов е обсъдено създаването на междуведомствена работна група с цел да се ограничат фантомите с ДДС схеми.

„Това, което сме постигнали, е допълнителна възможност да оптимизираме приходите“, обясни вътрешният министър.

Равносметка: по-добра работа

„Институциите, които имат отношение към контрабандата и приходите в бюджета, отчитат пълно изпълнение на заложените планове“, коментира Цветан Цветанов. По думите му Министерството на финансите и на вътрешните работи работят все по-добре, а през следващата година резултатите ще са още по-добри, защото всичко, което е свързано с битова престъпност и контрабанда, ще бъде подобро.

„Финансовата година приключва и имам доста добра преценка за приходи и разходи. Тази година е по-добра от миналата“, заключи Дянков.

Рагослава Димитрова

Ryanair открива редовна линия от Барселона до Пловдив

СНИМКА АВТОРЪТ

Това е втората целогодишна редовна линия на летище Пловдив. Летището в Жирона е на 110 км от Барселона

Ирландската нискотарифна компания Ryanair обяви, че от 27 март 2011 г. започва да извършва целогодишни полети от летище Пловдив до летище Барселона - Жирона, което е на 110 километра от каталунската столица. Това е част от задължението на авиопревозвача по сключения петгодишен договор с „Летище Пловдив“ ЕАД. Пловдив - Жирона е втората целогодишна линия на Ryanair до летище Пловдив, а според неговия директор Дойчин Ангелов в следващите два месеца

се очаква връзка и с някои от скандинавските страни. Ryanair предпочете да използва летище Жирона, тъй като точно на него се намира най-голямата база на авиокомпанията в Испания, събщи пресаташето Катержина Габорес. Стартовата цена на билетите Пловдив - Жирона е 55 лв. в едната посока, плюс 12 EUR за автобусния билет до Барселона.

Продажбата на билетите от сайта на авиокомпанията и от другите продавачи на билети започва на 24 декември. При 150 000 живеещи и работещи постоянно в Испания българи и при още 150 000, които търсят там временна работа, има вероятност годишно поне 35 000-40 000 от тях да ползват точно този маршрут. Оптимистичната прогноза на Ласло Тамаш

- мениджър маркетинг на Ryanair за Великобритания, Ирландия, Централна и Източна Европа, е, че до 2013 г. потокът на пътниците, извозвани само от неговата компания, ще достигне 200 000 души.

Подписването на втория договор на Ryanair стана възможно, след като бяха изпълнени изискванията на авиопревозвача за закупуване на обем рекла-

ма в сайта на компанията от страна на общините в района на пловдивското летище. Д-р Христо Грудев - кмет на Асеновград и председател на сдружението на общините от региона, каза, че до края на годината общата сума на рекламата в сайта на Ryanair ще достигне 300 000 лв.

В сдружението за подкрепа на летище Пловдив

участват 5 общини, като всяка от тях превежда по 0.5 лв. туристическа такса на човек от населението си в общия фонд. Засега община Пловдив не е внесла своя дял от 182 000 лв., но според кмета на града Славчо Атанасов това ще стане още днес.

С първия полет от Жирона до Пловдив ще кацне и Христо Стоичков, който каза, че дестинацията е

много удобна и изгодна за българите в Испания и лично за него. Полетът ще трае 2 часа и половина плюс един час от Барселона до Жирона - това значи че всеки ще може да си свърши работа дори в самия ден на полета, каза предимствата за себе си от новата авиовръзка знаменитият пловдивски футболист.

Михаил Ванчев

Най-накрая

► **Председателят на Българския лекарски съюз г-р Цветан Райчинов и управителят на НЗОК г-р Нели Нешева подписаха вчерашния рамков договор. За първи път тази година при договарянето на клаузите в него участваха и пациентските организации. Предстои договорът да бъде подписан и от здравния министър Стефан Константинов**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

БДЖ сви загубата, но чака държавна помощ

Компанията планира нови съкращения на персонал през 2011 г.

БДЖ ще намали загубата си с между 15 и 25 млн. лв. през тази година. Това обяви председателят на управителния съвет на дружеството Владимир Владимиров на пресконференция на тема „Резултати от предприетите мерки, заложи в изготвения План за реструктуриране и финансово стабилизиране и цели за развитие на „Холдинг БДЖ“. За миналата година компанията отчете 69 млн. лв. Оптимизацията на разходите ще продължи и през 2011 г. Според Владимир Владимиров дружеството ще завърши 2014 г. на нулата, а през 2015 и 2016 г. дори ще бъде отчетена печалба.

Заем

Въпреки подобрения финансов резултат компанията продължава да се нуждае от спешна държавна помощ. За това от компанията залагат големи надежди на споразумението със Световната банка за заем. Кредитната линия ще е на стойност 460 млн. лв. На практика кредитът ще представлява държавна помощ, защото Министерството на финансите ще предостави гаранции по него. Изпълнителният директор на

Мнение Реформата предизвика опасение сред синдикатите

► Сключеният меморандум със Световната банка включва клаузи, неприемливи за профсъюзите, каза председателят на Синдиката на железничарите в КНСБ Петър Бунев. Неговите опасения са, че условията за финансирането включват съкращаване с 30% на работещите в гържавната компания. Ако това се окаже вярно, протести в БДЖ със сигурност ще има, но след празниците. Като ориентировъчна дата профсъюзният лидер определи 10 януари.

холдинга Пенчо Попов заяви, че правителството вече е получило одобрение за отпускане на спешна държавна помощ за железниците в размер на 259 млн. лв., а останалите 200 млн. лв. ще може да постъпят в касата на БДЖ след одобрението на Брюксел.

► Правителството вече е получило одобрение за отпускане на спешна гържавна помощ за железниците в размер на 259 млн. лв., а останалите 200 млн. лв. ще постъпят в касата на БДЖ след одобрението от Брюксел, каза изпълнителният директор на холдинга Пенчо Попов

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Съкращения

На пресконференцията се изясни, че намаляването на разходите през 2010 г. е станало възможно и ще бъде възможно и напред чрез сключването на по-изгодни договори за доставка на горива, оптимизация на персонала и други мерки. През 2010 г. персоналетът ще

бъде оптимизиран с 1200 служители от личния състав, предимно хора в предпензионна възраст. Очаква се през 2011 г. да бъдат съкратени още поне 1000 души. На въпрос дали намаляването на работещите няма да доведе до инциденти, Владимиров заяви категорично, че оптимизиране в експлоатаци-

онния състав на този етап няма да има.

„Реформите в „Холдинг БДЖ“ през 2011 г. ще продължат със същото темпо, с каквото са се движили през 2010 г.“, категоричен беше Владимиров. По неговите думи отсега нататък за БДЖ трябва да се мисли като за две компании под шапката

на един холдинг. Едната, „Пътнически превози“, се субсидира от държавата при предварително сключени договори, а другата, „Товарни превози“, се самоиздържа напълно и дори е на печалба. „Единственото, което ги свързва, са релсите“, добави Владимиров.

Георги Георгиев

В Суходол правят ток от сметищен газ

Общината ще продава получената зелена енергия

Ток и топлоенергия от сметищен газ произвежда инсталация за конегерация на депото край Суходол. Инсталацията работи със сметищен газ от първия етап на депото и от първата клетка на втория. Тя ще работи в следващите 15 години.

Уникално

„Това е първото такова съоръжение в България“, обясни Йорданка Фандъкова на откриването на инсталацията. Освен това тя обясни и че общината ще може да печели от инсталацията. „Столичната община инвестира около 2 млн. лв. За няколко години ще имаме възвръщаемост“, убедена е Фандъкова.

Продажба на ток

Тя обясни, че токът ще се

продава на „ЧЕЗ разпределение - България“. Общината ще подаде документи в ДКЕВР, за да получи разрешение да продава получената енергия като зелена, т.е. цената ще бъде по-висока. Максималните приходи за кметството може да стигнат 1.6 млн. лв. „Топлоенергията ще се използва за климатизация на инсталацията за сортиране на отпадъците, обмисля се вариант за топлоснабдяване на някои общински сгради в Суходол“, обясни зам.-кметът по екологията в столичното кметство Мария Бояджийска. Тя обясни, че се предвижда и на втория етап от депото да има една или две инсталации за преработка на сметищния газ.

Как работи

Прави се вакуум и газът, който се отделя от депонираните отпадъци, стига по специални тръби първо

6.5

► млн. кВтч е енергията, която инсталацията може да произвежда годишно при пълно натоварване

► Инсталацията ще обезврежда над 3 млн. куб. м сметищен газ годишно

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

до съоръжение, което го пречиства от примеси, и след това в друго, което го изгаря. Изгарянето става при температура от 400-500 градуса по Целзий. По

този начин се произвежда ток и топлоенергия.

Мощности

При пълно натоварване инсталацията може

да произвежда годишно 6.5 млн. кВтч, а това е енергията, която 2500 домакинства консумират за година. Инсталацията може да обезврежда над

3 млн. куб. м сметищен газ за година. Освен това чувствително ще намалют неприятните миризми от депото край Суходол.

Красимира Янева

Шансовете на News Corp да придобие контрол над BSkyB се увеличават

Британският министър на икономиката беше лишен от правото да се изказва по сделката, след като обяви война на Рупърт Мърдок

Компанията на медийния магнат Рупърт Мърдок News Corp има по-големи шансове да получи одобрение от британските регулаторни власти за покупката на останалите акции от сателитната телевизия British Sky Broadcasting (BSkyB), след като контролът над сделката беше прехвърлен на министъра на културата Джеръми Хънт от Консервативната партия. Миналия ден премиерът Дейвид Камерън отне правото на министъра на икономиката Винс Кейбъл да решава въпроса заради коментара му, че е „обявил война“ на Мърдок. В същото време Хънт вече е споделял позицията си, че сделката няма да ограничи гласността при медиите, съобщил Bloomberg.

Срокове

Компанията на Мърдок, която вече притежава 39% от BSkyB, предложи през юни 7.8 млрд. GBP за останалите 61% от акциите, но директорите на най-голямата платена телевизия във Великобритания отхвърлиха офертата. Телекомуникационният регулатор Ofcom трябва да излезе с решение до края на тази година дали сделката няма да се отрази на „медийния плурализъм“ и може да реши да сезира британската комисия по конкуренцията. Миналия

ден Европейската комисия одобри офертата, като събщи, че придобиването няма „значително да попречи“ на конкуренцията в Европа. Според наблюдатели обаче назначаването на Хънт за „надзорник“ на сделката значително намалява вероятността от сезиране на комисията и увеличава шансовете за положителна развързка за News Corp.

От министерството на културата смятат да се придържат към сроковете, предложени от Кейбъл, за обявяване на решението си. Икономическият министър беше казал, че ще разгледа решението на Ofcom, след като парламентът се събере на 10 януари.

Политически ъгъл

Решението на премиера да замени Кейбъл с Хънт може да доведе до проблеми в коалиционното правителство, твърдят анализатори. Консервативната партия на Дейвид Камерън получи сериозна подкрепа по време на изборите от вестника на Рупърт Мърдок Sun. Винс Кейбъл е Либералдемократическата партия.

От Лейбъристката партия пък, която остана извън управлението, се усъмниха дали Хънт е подходящият човек да вземе решението за сделката заради предишните му изказвания. Когато News Corp подаде офертата си през юни, Хънт коментира в интервю за Financial Times, че според него компанията вече и бездруго контролира BSkyB. „Така че не мисля, че би имало голяма промяна от гледна точка на медийния плурализъм“, каза той.

7.8

► млрд. GBP предложи компанията на Рупърт Мърдок News Corp за останалите 61% от акциите в British Sky Broadcasting

10

► януари е датата, на която се очаква да бъде разгледано решението на Ofcom, тъй като тогава се събира парламентът

► **Най-голямата платена телевизия във Великобритания BSkyB има близо 10 млн. клиенти, което я прави привлекателна ханка за News Corp**

СНИМКА BLOOMBERG

Шокирани и смаяни

Проблемите на Винс Кейбъл започнаха от необмисленото му изказване пред репортери на Daily Telegraph, които се представили за избиратели. От

News Corp коментираха, че са „шокирани и смаяни“ от думите на министъра. Според компанията на Мърдок тези забележки „сериозно поставят под въпрос справедливостта на процеса“.

Според наблюдатели коментарът на икономическия министър засилва позициите на News Corp, която може да заяви, че решението на Ofcom е било опорочено от самото

начало. Това поставя в изключително тежка позиция правителството, тъй като евентуално блокиране на сделката ще бъде изтъкувано като политическо решение. **П**

Икономиката на САЩ е нараснала с 2.6%

Ревизираните данни са по-добри от предварителните, но по-ниски от очакванията

Икономиката на САЩ е нараснала с 2.6% през третото тримесечие на 2010 г., което е малко повече от предварителната оценка от 2.5%. Това показват обявените вчера ревизираните данни на министерството на търговията. Въпреки това обаче годишният ръст е по-нисък от очакваните от анализаторите около 3%.

Запаси

Данните на министерството на търговията показват, че ревизията на икономическия растеж в посока нагоре се дължи на засиленото натрупване на стокано-материални запаси

от компаниите. В същото време предварителната оценка за ръста на потреблението е намалена от 2.8 на 2.4%. Потребителското търсене е ключово за икономиката на САЩ, тъй като на него се дължи около 70% от брутният вътрешен продукт.

Безработица

От публикуваните по-рано този месец статистически данни стана ясно, че безработицата се е повишила до 9.8%, което е най-високото й ниво от април насам.

Големият брой на незаемите, както и слабият жилищен пазар се отразяват негативно на икономическия растеж. Наскоро Федералният резерв каза, че икономиката все още се възстановява прекалено бавно и не успява да доведе до намаляване на безработицата. **П**

Корпоративни съобщения и обяви на държавни институции

Покана за свикване на редовно годишно Общо събрание на акционерите на "Родна земя холдинг" АД, гр. Варна, насрочено за 17.01.2011 г.

"На основание чл. 223, ал. 1 ТЗ, Съветът на директорите на "Родна земя холдинг" АД, гр. Варна, с капитал 228 943 лева, разпределен в 228 943 обикновени, безналични, поименни акции, с право на 1 глас, свиква редовно годишно Общо събрание на акционерите на дружеството на 17.01.2011 г. в 10.30 часа, в гр. Варна, ул. "Сан Стефано" № 3, при следния дневен ред и текст на покана за ОС:

1. Доклад на Съвета на директорите за дейността на дружеството за 2009 г.; проект за решение - ОС приема доклада на Съвета на директорите за дейността на дружеството за 2009 г.

2. Доклад на регистрирания одитор за извършена проверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2009 г.; проект за решение - ОС приема доклада на регистрирания одитор за извършена проверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2009 г.

3. Приемане на годишния финансов отчет на дружеството за 2009 г.; проект за решение - ОС приема годишния финансов отчет на дружеството за 2009 г.

4. Освобождение от отговорност на членовете на Съвета на директорите за дейността им през 2009 г.; проект за решение - ОС освобождава от отговорност членовете на Съвета на директорите за дейността им през 2009 г.;

5. Избор на регистриран одитор за финансовата 2010 г.; проект за решение - Общото събрание на акционерите избира регистрирания одитор доц. Никола Милев Бакалов, рег. № 309 - член на ИДЕС, да провери и завери финансовия отчет на дружеството за 2009 г.;

6. Избор на одитен комитет, определяне на броя на членовете и мандата на одитния комитет, избор на председател на одитния комитет. Проект за решение: Общото събрание на акционерите приема решение за избор на одитен комитет, определя броя на членовете и мандата на одитния комитет, избира председател на одитния комитет, съгласно съдържанието се в материалите по дневния ред предложени.

Поканват се всички акционери на дружеството да вземат участие в работата на ОС, лично или чрез редовно упълномощен представител. Общият брой на акциите на дружеството към 06.12.2010 г. - датата на решението на Съвета на директорите за свикване на общото събрание, е 228 943 броя, с право на един глас в ОС всяка една. На основание чл. 115б, ал. 1 ЗППЦК правото на глас в общото събрание се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрираните на Централния депозитар на 03.01.2011 г. съгласно списък, предоставен от последния.

Акционери, които притежават акции, представящи поне 5 на сто от капитала на "Родна земя холдинг" АД, могат след обявяването в търговския регистър на настоящата покана, да включват дъщерни въпроси в дневния ред на общото събрание по реда на 223а от ТЗ, като не по-късно от 15 дни преди откриването на общото събрание представят за обявяване в търговския регистър списък на въпросите и предложенията за решения по тях. С обявяването в търговския регистър въпросите се смятат включени в предложения дневен ред. Най-късно на следващия работен ден след обявяването акционерите представят списъка от въпроси, предложенията за

решения и писмените материали по седалището и адреса на управление на дружеството, както и на Комисията за финансов надзор.

Акционерите имат право да правят предложения за решения по въпросите, включени в дневния ред на общото събрание, като крайният срок за упражняване на това право е приключване на разискванията по съответната точка от дневния ред, преди гласуването на решението по нея.

По време на общото събрание акционерите на дружеството имат право да поставят въпроси по всички точки от дневния ред, както и да поставят дъщерни въпроси, независимо дали последните са свързани с дневния ред.

Регистрацията на акционерите и техните пълномощници ще се извършва в деня на Общото събрание от 09:30 до 10:30 часа на мястото на провеждане на събранието.

Акционерите - юридически лица, се представляват от законните им представители, които се легитимират с удостоверение за актуална регистрация и документ за самоличност. Физическите лица се легитимират с документ за самоличност.

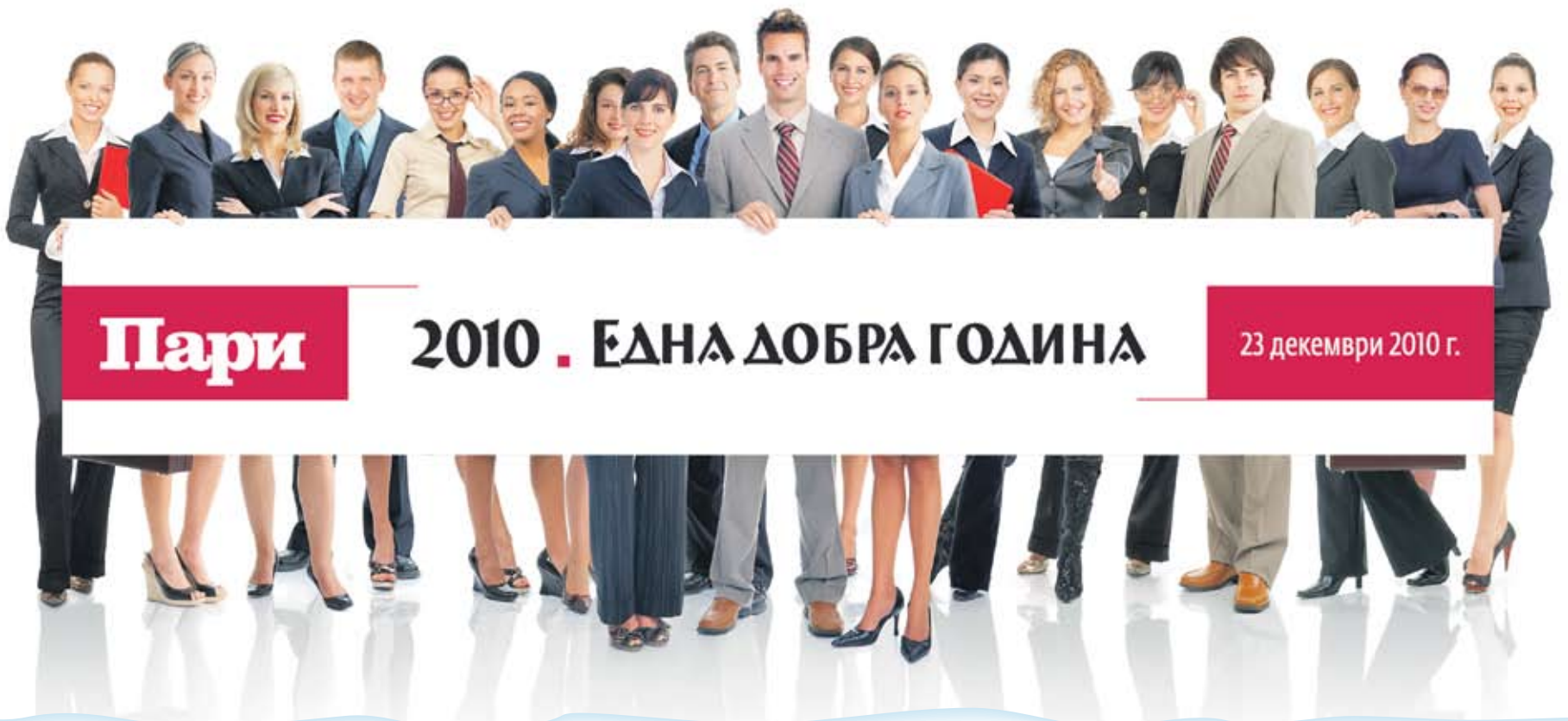
Пълномощниците на физическите и юридическите лица трябва да са упълномощени с изрично писмено пълномощие, със съдържание отговарящо на изискванията на чл. 116, ал. 1 от ЗППЦК, както и да представят документ за самоличност и удостоверение за актуална регистрация на упълномощителя, когато е юридическо лице. Преупълномощаването с правата, предоставени на пълномощника, съгласно даденото му пълномощие е нищожно, както и пълномощно, дадено в нарушение на правилата по чл. 116, ал. 1 от ЗППЦК, е нищожно.

Удостоверението за търговска регистрация, както и пълномощното за представителство в Общото събрание на акционерите, издадени на чужд език трябва да бъдат съпроводени с легализиран превод на български език, в съответствие с изискванията на действащото законодателство.

"Родна земя холдинг" АД ще получава и приема за валидни уведомления и пълномощни по електронен път на следната електронна поща office@naba.bg, като електронните съобщения следва да са подписани с универсален електронен подпис от упълномощителя и към тях да е приложен електронен документ (електронен образ) на пълномощното, който също да е подписан с универсален електронен подпис от упълномощителя. За извършени упълномощавания чрез използване на електронни средства (универсален електронен подпис), акционерите са длъжни да уведомят дружеството най-късно до 16:00 ч. на деня преди датата на общото събрание по посочения начин.

Писмените материали за събранието и образеца на писмено пълномощно на хартиен носител са на разположение на акционерите в административната сграда на дружеството: гр. Варна, ул. "Сан Стефано" № 3, всеки работен ден от 9 до 16 ч. и при поискване им се предоставят безплатно, а на интернет страницата на дружеството http://www.naba.bg/index.php?option=com_content&task=view&id=28 са достъпни и в електронен вариант.

Не е приложимо гласуването чрез кореспонденция или електронни средства. При липса на вговор на основание чл. 227, ал. 3 ТЗ общото събрание ще се проведе на 31.01.2011 г. в 10:30 часа, на същото място и при същия дневен ред и при същите изисквания и процедура по регистрация. В дневния ред на новото заседание не могат да се включват точки по реда на 223а от ТЗ.

Пари

2010 . ЕДНА ДОБРА ГОДИНА

23 декември 2010 г.

Я, рецесията свършила!

Българската икономика теоретично излезе от кризата

Статистически и теоретично България излезе от рецесията през третото тримесечие на 2010 г., когато за втори пореден тримесечен период данните на Националния статистически институт (НСИ) показаха ръст на brutния вътрешен продукт спрямо предходното тримесечие. За периода април - юни икономиката на страната отчете за първи път от началото на кризата 0.5% ръст спрямо първите три месеца на годината. Положителната тенденция се запази и през следващия период юли - септември, когато сезонно изгладените данни на НСИ показаха нов ръст - от 0.7% спрямо второто тримесечие.

За първи път тази година българската статистика започна да отчита влиянието на сезонния характер при изчисляването на БВП. Той показва в каква посока се развива икономиката, след като се изчисляват сезонните фактори, които оказват влияние върху нея. Двигатели на отчетения през годината ръст са секторите търговия, хотелиерство, транспорт, държавно управление, които отчитат по-висока брутна добавена стойност.

Износ на високи обороти

Основен принос за положителния растеж през последните месеци обаче има износът на страната (вж. стр. 16). За деветте месеца на 2010 г. експортът на български стоки за страни извън ЕС е нараснал с 50.6%, а за страните от Евросъюза с 23.7%. Вносът също отчита ръст, но с далеч по-бавни темпове. От трети страни през деветмесечното у нас са влезли с 11.6% повече стоки, а от държавите от ЕС - с 5.6%. Положителният ефект от изпреварващия ръст на износа е стопяването на отрицателното търговско салдо. За периода януари - септември 2010 г. търговският дефицит се свива до 4.4 млрд. лв., което е спад с повече от 3.4 млрд. лв. в

8.92

▶ процента гостигна делът на безработните през октомври след пиковите нива от над 10% през февруари

13.1

▶ пункта по-високо е доверието на потребителите през октомври в сравнение с година по-рано

сравнение със същия период на 2009 г.

По-малко безработни

Според макроикономическата логика растежът е силно зависим и от индивидуалното потребление, което расте право пропорционално на броя на заетите. Според статистиката през третото тримесечие заетите са нараснали с 1% в сравнение с предходните три месеца. Друг положителен сигнал през 2010 г. беше отчетеният през октомври спад на безработицата за осми пореден месец. След достигнатия връх от 10.26% през февруари делът на заетите намалю до 8.92% през десетия месец на годината. За сравнение в макрорамката на правителството бяха заложени 11.4% средно ниво на безработицата за цялата година. В началото на годината тази прогноза изглеждаше твърде оптимистична на фона на очакванията на бизнеса за нива около и над 20%. На финала на 2010 г. тази прогноза вече придобива песимистичен характер.

Вяра в светлото бъдеще

Благоприятно развитие се наблюдава и при общия показател на доверието на потребителите, който през октомври се повиши с 3 пункта спрямо нивото си от юли. Тенденцията се наблюдава от началото на годината, като през десетия месец увеличението на годишна база е още по-значимо - 13.1 пункта в сравнение с октомври 2009 г.

Бизнесът също е оптимист за стопанската конюнктура. Подобрене през ноември

отчете общият показател на бизнес климата. Влошаване имаше само в сектора на услугите, докато в промишлеността, строителството и търговията на дребно равнището на бизнес климата се повиши.

Различни очаквания, но всички за ръст

Макроикономическите показатели на България ще продължат да се подобряват и през 2011 г. Това показват прогнозите на българското правителство и очакванията на различни международни агенции и институции като Европейската комисия, Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), Международния валутен фонд (МВФ), Световната банка, международната рейтингова агенция Fitch и др. Финансовото министерство е заложило в плана си за следващата година 3.6% ръст на БВП. По-консервативен в очакванията си е Брюксел, който залага на икономически растеж от 2.6%. Прогнозата на ЕБВР за България показва 2.4% по-висок БВП, а данните на МВФ са за 2-2.5% нарастване на икономиката. Според Fitch заложеният от българското правителство ръст е постижим. Самата кредитна агенция обаче очаква БВП на страната да се увеличи с 2.5% през 2011 г.

Всяка от тези институции има свой сценарий за ръста. Общото обаче е, че българската икономика ще се развива и през следващата година и възстановяването ще е възможно благодарение на силното външно търсене.

Мария Веромирова

Колко е хубаво, когато

ДДС

11 януари

Бойко Борисов след среща с израелския премиер Бениамин Нетаняху в Тел Авив:

Той каза: Данъкът от 10%, който сте направили, е много добър, но вместо от 2011-а да започвате да намалявате ДДС с 2 процента, намали го сега с половин процент, намалявай на шест месеца с половин процент. Надявам се, че Дянков ще разреши. Ако не разреши, ще го убедим да го разреши

21 януари

Симеон Дянков:

Догодина ДДС ще бъде свален от 20 на 18%, а през следващите години ще падне с още 2%

21 март

В пакета антикризисни мерки на правителството:

От 1 април ДДС става 22%, за да донесе 540 млн. лв. повече приходи

29 април

Бойко Борисов:

Сега ще увеличим ДДС, но след година или две, когато нещата се стабилизируют, държавата ще връща вземанията си в края на април новините са: от 1 юли ДДС става 24%

ДАНЪК ЛУКС

21 март

По-голям данък за имотите над 250 кв. м и за автомобилите над 150 к.с. Бойко Борисов:

Пипаме големите заплати, големите имоти, за да може по време на криза солидарно да понесем тежестта

14 април

Решение на Министерския съвет:

От 1 юли се въвежда данък "лукс". Това ще стане с промяна в Закона за такси, с която се удвоява размерът на жилищни имоти с данъчна оценка над 70 000 лв. Данъкът за моторните яхти, както и за самолета, когато не се използват със стопан

10% ПЛОСЪК ДАНЪК

20 март

Тотю Младенов:

По-справедливо е може би временно до края на следващата година да се въведе подоходното облагане, да не е 10%, да е от 10 до 22%. Така кризата ще се понесе солидарно от всички, а не от най-уязвимите групи

Най-добрата новина в края на 2010 г. е, че абсурдните идеи на някои овластени мъже не бяха реализирани и в България ДДС продължава да е 20%, данъкът върху печалбата и доходите остава плосък - 10%, а за данък "лукс" вече никой не си спомня

Вождът и учителят на социалистическата революция Владимир Илич Ленин се бръсне пред огледалото. Приближило го малко момиченце. С руси коси. С две плитки, с големи очи. Момиченцето го погледнало. И той го погледнал. После погледнал бръснача. Пак погледнал момиченцето. Бръснача. Момиченцето. Бръснача. Момиченцето... и продължил да се бръсне. А можеше и да посегне. Добър човек!

Този виц от времето на комунизма е подходящо определение на изминаващата 2010 г. Колко много лоши неща можеха да се случат на българските граждани, но все пак не се случиха.

Тази гледна точка помага много на търсеция оптимизъм - каквото и да се е случило, каквото и да говорят хората, каквото и да усещате, все пак годината можеше да бъде много лоша. 2010-а наистина е една добра година.

А можеше...

Можеше днес да се срамувате, че апартаментът ви е малко по-голям от този на съседите или че карате малко, ама наистина малко, по-мощна кола от колегата си. Можеше това по-скъпо удоволствие да ви струва още по-скъпо. И без да додизирате, че живеете в лукс, да се наложи да плащате данък "лукс". Можеше отново да си помислите, че е

крайно време да спрете да декларирате по-голямата част от доходите си. И че може би сте единственият, който продължава да декларира някаква част от печалбата си. Можеше отново да стигнете до извода, че няма смисъл да работите почти денонощно, защото от всеки изкаран лев все по-малко остава за вас. Помнете, че беше така преди въвеждането на плоския данък.

А днес можете ли да сметнете колко е ДДС върху 100 лева стойност на продукт? Правилно. Все още е 20 лева. А можеше да е 25, можеше да е 23, можеше да е 22, можеше и да е 22 лева и 50 стотинки. Можеше и да е 16. Забравете тези числа и спокойно продължавайте

да смятате наум една пета от сумата. Данъкът върху добавената стойност в България и догодина ще е 20%. Вашата държава се оказва едно много предвидимо и стабилно място за работа.

Всичко тръгна от Светите земи

Денят може и да се познава от сутринта, но годината не се познава от януари. Още в началото на 2010-а от повече от 1500 км разстояние премиерът Бойко Борисов зарадва народа с твърдото си намерение да сваля ДДС на всеки шест месеца. На 11 януари медиите съобщиха за срещата на Борисов с израелския му колега Нетаняху и за родилата се идея от този разговор: "Той каза: Данъкът от 10%, който сте направили, е много добър, но вместо от 2011-а да започвате да намалявате ДДС с 2 процента, намали го сега с половин процент, намалявай на шест месеца с половин процент", ентузиазирано обясни Бойко Борисов. На питането какво мисли финансовият министър по въпроса отговорът беше категоричен: "Ако не разреши, ще го убедим да го разреши". Убеждаването отне само 10 дни. Но пък е било изключително успешно, защото финансовият министър Симеон Дянков изобщо не започна да си играе с половинки от про-

„ В дните на март и април се появи и следният крагък виц: ДДС вече не е данък, а всекидневен индекс, който отразява промените в настроението на правителството

цента и директно съобщи добрата новина: "Догодина ДДС ще бъде свален от 20 на 18%, а през следващите години ще падне с още 2%". Така замечтахме за 16% ДДС. Скоро.

Ляв залп от свой

Обнадеждени от обещанията за намаляване на данъци и подкрепа за предприемчивите, гражданите съвсем бяхме забравили, че натискът за премахване на плоския данък все пак има. Още в края на 2008 г. изготвеният по поръчка на президента годишен икономически доклад препоръча плоският данък да бъде премахнат. Тогава министър Дянков използва само една дума за идеята - "малоумна". Няколко месеца по-късно "малоумната" идея беше

„ Можеше днес да се срамувате, че апартаментът ви е малко по-голям от този на съседите или че карате малко, ама наистина малко, по-мощна кола от колегата си

изстреляна не откън, а от средите на правителството. На 20 март министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов напомни за синдикалното си минало: "По-справедливо е може би временно до края на следващата година да се въведе подоходното облагане, да не е 10%, да е от 10 до 22%. Така кризата ще се понесе солидарно от всички, а не от най-уязвимите групи." Упс!!!

Добрата новина е, че никой не се издаде да го е чул. За всеки случай няколко месеца по-късно Симеон Дянков намери за необходимо да отсече: "Плоският данък от 10% върху печалбата и доходите остава!" Това беше на 2 юли. Но още колко неща имаше да се случат преди това...

ДУМИТЕ ОСТАВАТ ДУМИ

2 май

Бойко Борисов:

ДДС няма да се вдига. В сряда ще предложа нови антикризисни мерки, от които народът ще остане доволен

лято 2010

Всички думи и планове са забравени

В края на 2010

ДДС продължава да бъде 20%

лято 2010

Всички думи и планове са забравени!

19 октомври

На сайта на Министерството на финансите е публикуван проект за промени в Закона за местните данъци и такси:

Имотите с данъчна оценка над средната за общината ще плащат с 30% по-висок данък. При данъка върху автомобилите също има разширяване на диапазона на различните мощности.

21 октомври

Бойко Борисов:

Въвеждаме данък "лукс", защото това, което видяхте, признавам си, че и аз бях просто слисан от картините, които пуснахте по телевизиите, за какви сгради, какви имоти

10 ноември

Симеон Дянков:

В крайна сметка и финансовото министерство, и депутатите от ГЕРБ смятат, че минусите са повече от плюсовете и следователно не си заслужава това да се прави

В края на 2010

Няма данък "лукс"

за скъпи имоти и коли. а за местните данъци и т на данъците върху ка над 300 000 лв. и върху със застрахователна на ветроходните и етите и вертолетите, ска цел, пък се утрява.

2 юли

Симеон Дянков:

Не се работи върху промяна на плоския данък до края на тази година

Лято 2010

Всички думи и планове са забравени!

В края на 2010

Плоският данък от 10% върху печалбата и доходите остава

Великата мартенска революция

Денят 21 март 2010 г. е най-добре да бъде изтрил от архивите. Тогава правителството обяви първия от поредицата си антикризисни планове и стресна всички - Увеличение на ДДС и данък "лукс". Приходите в бюджета започнаха застрашително да намаляват и радикалните идеи не бяха неочаквани. Точно тези обаче бяха. Министерството на финансите пресметна, че като увеличи ДДС на 22%, ще събере с 540 млн. лв. повече приходи. В първоначалния си вариант проектът за данък "лукс" се прицели в недвижимите имоти над 250 кв. м и в автомобилите с мощност над 150 к.с. "Пипаме големите заплати, големите имоти, за да може по време на криза солидарно да понесем тежестта", обясни премиерът Бойко Борисов. Народът подскочи ентузиазирани от идеята "ония мръсници", богатите, да плащат повече. Само едно денонощие по-късно обаче собствениците на селски къщи над 250 кв. м, които струват колкото една гарсонiera в София, осъзнаха, че всъщност и те са луксозни. И спряха да се радват. Така революцията изгуби социалната си база.

А гнес колко е ДДС

В дните на март и април се появи и следният кратък

виц: ДДС вече не е данък, а всекидневен индекс, който отразява промените в настроението на правителството. Представителите на работодателските организации и синдикатите започнаха да пият всеки ден кафето си заедно. Понякога и министрите се присъединяваха към тях. След всяка такава среща ДДС се променяше - достигна дори 25%. Тогава по-разумните спряха да следят новините. И вероятно са пропуснали да видят премиера Бойко Борисов, който на 2 май приключи темата: "ДДС няма да се вдига. В сряда ще предложа нови антикризисни мерки, от които народът ще остане доволен." В края на годината народът все още не се сеща да покаже, че е доволен. Но пък има сериозно основание за радост - въпреки всичко ДДС не беше увеличен.

Хеликоптери, квaдрaти, конски сили...

Историята с данък "лукс" обаче не приключи толкова бързо. На 14 април Министерският съвет дори прие решение, според което по-високи данъци трябва да плащат собствениците на жилищни имоти с данъчна оценка над 300 000 лв. и на леки автомобили и мотоциклети със застрахователна стойност над 70 000 лв. Собствениците на големи

селски къщи си отдъхнаха, защото този път острието беше насочено срещу собствениците на яхти. Последните обаче изобщо не се притесниха, защото яхтите им са регистрирани в други държави. Изкушениите от математиката пресметнаха, че държавата няма да събере сериозна сума от този данък. И държавата се отказа. Но за кратко.

В началото на есента данъчни хеликоптери захранаха медиите с въздушни снимки на недвижими имоти. Отново беше дошло време народът да остане доволен. От Бойко Борисов, разбира се: "Въвеждаме данък лукс, защото това, което видяхте, признавам си, че и аз бях просто слисан от картините, които пуснахте по телевизиите за какви сгради, какви имоти". Два дни по-рано на сайта на Министерството на финансите беше публикуван и проектът за промени в Закона за местните данъци и такси - според него собствениците на имоти с данъчна оценка над средната за общината трябва да плащат с 30% по-висок данък. И за колите също. Народът пак не се сети да покаже, че е доволен от тези мерки. И мерките отново бяха забравени. Засега.

Да вземем да теглим чертата

В края на годината отново

сме там, откъдето тръгнахме - ДДС продължава да е 20%, плоският данък продължава да е 10% и да прави България изгодна място за печелене на пари,

а собствениците на по-хубави къщи и коли няма да плащат още по-високи данъци.

Изводът е, че думите са за казване, а не за вярване.

Работете така успешно и през следващата година и не гледайте толкова много новини. 2010-а беше една добра година.

Иван Бегров

Глобал Консултинг пожелава на
Своите приятели, партньори и клиенти
Весела Коледа и Успешна Нова Година!

GLOBAL
Consulting Ltd.

Как се продават по 100 000

Благодарение на европейско финансиране “Пен Д’Ор” увеличи производството си с 50%, а сега подготвя нов европроект за разширение на базата си

В началото на 90-те години на миналия век в магазините в България има “кроасанов монопол”. По това време в страната се внасят само гръцките кроасани Smaku на компанията Chipita. Кифлите с шоколадов пълнеж и лъскава опаковка бързо впечатляват потребителите и продажбите растат. “Гладът за кроасани” впечатлява и американец от ливански произход Антоан Искандар, който по това време идва на гости на свой приятел в България. Бизнесът му с недвижими имоти в САЩ е пред сериозни затруднения и той решава, че е крайно време да го смени - установява се в България и започва да произвежда кроасани. Така се появява и компанията “Пен Д’Ор” (Pain D’Or), която днес е един от основните производители и търговци не само на кроасани, но и на хляб и сладкарски изделия в страната.

Българска, от “Княжево”

Първите тави с кроасани излизат от фабриката през 1993 г. В началото се произвеждат само кифли с шоколадов пълнеж, а днес фирмата има асортимент от над 150 продукта. В началото компанията продава по един камион, или около 100 хил. кроасана за седмица, а днес прави това само за един ден. Около 40% от продукцията на фабри-

Визитка Коя е “Пен Д’Ор”

► Компанията “Пен Д’Ор” (Pain D’or) е създадена през 1993 г.

► Фирмата стартира с производство на кроасани, като в момента те обхващат 50% от продукцията ѝ. Останалата част е свързана с производство на сладкарски изделия, пресни и замразени хлябове.

► От 1998 до 2005 г. “Пен Д’Ор” е доставчик на хлебчета за хамбургерите на “МакДоналдс България”. От компанията казват, че това е ценен опит за тях, тъй като успяват да видят отблизо една съвсем различна от българска-

та култура за правене на бизнес.

► В момента компанията изнася за почти всички страни в Източна Европа, включително и за Франция, Великобритания и Италия, като най-отдалеченият ѝ пазар са САЩ.

► От “Пен Д’Ор” казват, че първи в страната са започнали да произвеждат и продават класическа френска франзела, американските сладкиши браунис и мъфини, както и канелено руло.

► Собственици на компанията са Антоан Искандар (29.5%), двамата му братя Жул Искандар и Пиер Искандар (с по 16%) и Кристина Димитрова (38.5%).

ката в софийския квартал “Княжево” се изнася и в други държави. За компанията се заговори дори и във видеоклиповете от информационната кампания за еврофондовете, тъй като благодарение на европейски субсидии заводът увеличи производството си с 50% през миналата година.

Очаквания и резултати

“Ние знаехме какво се слу-

чи в Гърция и още с приемането ни в Европейския съюз следяхме целенасочено европейските фондове”, разказва Кристина Димитрова, управляващ директор в “Пен Д’Ор”. От компанията се организират бързо и подават документи още при първата схема за технологична модернизация на предприятията по Оперативна програма “Конкурентоспособност”. Докато разберат, че са одобрени обаче, минава доста

► Днес все по-малко възрастни избират кроасан за основно ядене или закуска през деня.

време. “Всичко беше бавно. По това време и служителите в администрацията се учеха”, казва Мариела Кюлханова, специалист

“Износ” в “Пен Д’Ор”. От компанията обаче не могат да чакат, имат нужда от закупуването на нови машини и затова преце-

няват, че е по-добре да вложат собствени средства и да се откажат от евро-субсидиите. Става така, че действително са одобрени, но твърде късно, инвестицията вече е направена, а направени разходи не се признават. “Това, което научихме от първия ни опит, бе, че не трябва да се залага субсидиране на нещо, което ще ти трябва след две години”, казва Мариела. Не се отказват и разработват нов проект, този път за по-дългосрочни и не чак толкова належащи инвестиции. Вторият проект е на обща стойност от над 1 млн. лв., като фирмата получава и вече реално усвоява субсидия от 194 хил. лв. С парите си купуват нови машини и резултатът е - по-малко брак, по-добро качество и хигиена на производството, както и 50% ръст на капацитета на производството.

Вече дори са готови и с нов проект за 680 хил. лв., по който ще настояват да получат половината от сумата като грант. Замислят се дали да не подготвят проект и по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”.

Любопитно Истории с кроасани

► Класическият френски кроасан е от солено тесто, с масло и без пълнеж. Изпича се на място и се яде топъл.

► Според тази дефиниция опакованите кроасани, завити във формата на полумесец, не са кроасани.

► Една от популярните истории за “раждането” на кроасана е, че той се появява през XVII в. по време на турската обсада на Виена. Според легендата хлебопекари предупредили за промъквачи се през подземните канали турци, с което спасили града, и обсадата била свалена. За да отбележат това, изпекли кифли във формата на полумесец като този от знамето на Османската империя.

► До три години планираме да инвестираме над 3 млн. EUR в нова производствена база, казват собствениците на “Пен Д’Ор” Кристина Димитрова и Антоан Искандар

СНИМКА БОБИТОШЕВ

Кроасана на ден

За сметка на това обаче децата остават верни потребители

Черен шоколад

Компанията бе сочена в инфокомпанията на Министерския съвет като един от успешните примери за усвояване на евросубсидии, но не всичко в успешната им история протича гладко и не могат да кажат много хубави неща за процеса на усвояване на субсидиите. Оценката на първия им, също добър проект, е забавена с близо година и губят финансиране по вина на администрацията. Отделно и при първия, и при втория проект това, което им прави негативно впечатление, са голямата бюрокрация и изискването да бъдат изпратени едни и същи документи в няколко копия. “Само да знаете колко хартия сме използвали”, казват от “Пен Д’Ор”. Освен това, за да получат отговор на елементарни запитвания, се е налагало да чакат средно около месец. От компанията обаче споделят и че са видели и добра страна благодарение на съдействието, което са получили от регионалния координатор за Перник на Изпълнителната агенция за малки и

средни предприятия.

Да инвестираш в храна

Равносметката показва, че досега от “Пен Д’Ор” са вложили над 6 млн. EUR в производствената база и земята, на която е изградена. В момента фабриката вече им отеснява, затова кроят и планове за изграждане на нова. Идеята е производството на хляб и хлебни изделия да се обособи от това на сладки и кроасани. Планът все още е на работна фаза, но трябва да се реализира до 3 години. Теренът за новата фабрика вече е купен. Очаква се самото изграждане да струва над 3 млн. EUR.

Кризата здравословен начин на живот

Манията по здравословния начин на живот, а не промените в световната икономика довеждат до криза за производителите на хляб и тестени изделия. “Търсенето на тестени изделия намаля с около 10-15% през 2009 г. в сравнение с предходната година”, казва

Димитрова. Според нея в момента пазарната ниша е производството на биохлябове. Цените на съставките, от които се произвеждат обаче, са доста високи, което ще окаже влияние и на цената на крайния продукт до степен да го направи почти непробаваем.

Здравословният начин на живот накара хората да броят калориите и в кроасаните. Бумът в търсенето им отпреди 20 години вече остава в миналото. Днес все по-малко възрастни избират кроасан за основно ядене или закуска през деня. За сметка на това обаче децата остават верни потребители, показват пазарните наблюдения. Всъщност понякога те не се вълнуват толкова от самата кифла, колкото от играчката или стикера на любим герой, който могат да получат. И въпреки пазарните предизвикателства от “Пен Д’Ор” казват, че продават по 100 хил. кроасана на ден. А рецептата за успешните продажби се крие в рецептите на самите им продукти, обясняват собствениците на компанията.

Дарина Черкезова

През 2010 г. България достигна 10-те процента по усвояване на евросубсидии

Целта за догодина е да удвоим резултата

В края на 2010 г. размерът на реално усвоените средства от еврофондовете може да достигне заложената цел от 10%, при положение че към края на ноември резултатът е 9.25% (вж. таблицата). “2010 е първата година, през която половината от направените инвестиции в България са с европейски пари”, коментира министърът по управление на средствата от ЕС Томислав Дончев.

Новите цели

Целите, които си залагат управляващите за 2011 г., са да бъдат разплатени толкова субсидии, колкото са за периода от 2007 до 2010 г., т.е. нови около 1.5 млрд. лв. Така в края на следващата година и две години преди края на програмния период, за който България има достъп до близо 16 млрд. лв., трябва да са усвоени 20% от парите. По-дългосрочната цел е към 2013 г. да надхвърлим 50%. А най-оптимистичният вариант е да бъдат усвоени около 80%, колкото постига и “отличникът” Испания.

Изпълнение на оперативните програми, в млрд. лв.

Предизвикателства по пътя

Едно от големите предизвикателства в бъдеще пред постигането на тези цели е отново да се върне доверието на бизнеса, че проектите, които подготвят, ще бъдат оценявани бързо, че ще получават субсидии навреме и че банките ще са склонни да ги подкрепят със съфинансиране, след като държавните експерти оценяват проекта им като добър. Към момента договорените средства по оперативните програми достигат до 36.31% от общия бюджет, но статистиката в бъдеще може да се изкриви, ако направените разходи

не бъдат признати. Това е особено опасно за общините, тъй като ще бъдат ввлечени в нови дългове, а и за държавата, тъй като изпълнението на уж европейските проекти може да остане за сметка на държавния бюджет. А най-голямото предизвикателство ще бъде, докато се правят опити за подобряване на резултатите от сегашния програмния период, да се направи и успешно програмиране за следващия, така че най-малкото да бъдат избегнати вече направените грешки. Така че в края на 2018 г. да не отчитаме 10% усвояване, а поне два пъти повече.

Изпълнение на оперативните програми*, в млрд. лв.

Оперативна програма	Бюджет	Договорено	% от бюджета	Платено	% от бюджета
Административен капацитет	0.354	0.164	46.23	0.085	23.97
Конкурентоспособност	2.273	0.939	31.71	0.436	19.17
Регионално развитие	3.131	1.512	48.31	0.321	10.25
Техническа помощ	0.111	0.026	23.82	0.010	8.63
Развитие на човешките ресурси	2.374	1.141	47.56	0.177	7.44
Околна среда	3.522	1.041	27.55	0.218	6.19
Транспорт	3.918	1.592	29.92	0.205	5.23
ОБЩО	15.684	6.440	36.31	1.451	9.25

* Към края на ноември 2010 г.

Източник: ИСУН

ПЛАТЕНА ПУБЛИКАЦИЯ

2010 година през погледа на “Глобал Консултинг”

На 19 октомври 2010 г. компанията за системна интеграция “Глобал Консултинг” отпразнува своя юбилей – 15 години на българския ИТ пазар. Дружеството работи в областта на проектиране, внедряване и поддръжка на цялостни информационни решения за големи организации, изграждане на комуникационно-информационни системи, свързани с отбраната и националната сигурност и осъществяване на професионални консултации и обучения в сферата на ИТ.

Изминалата година се отчита като по-слаба от очакваното. Потенциални проекти са прекратени поради т. нар. криза, а тези, които продължават, се движат на много бавни обороти. При това положение фирмата не е съкратила хора, дори

са назначени нови служители. Като проекти, които заслужават да се отбележат, са тези в Банка ДСК за електронен архив, намаляване на хартиените документи и подобряване на бизнес процесите. Във фирма ЕСО са внедрени два проекта: Аварийен бюлетин и Диспечерски заявки. Активно е и участието в проекта на МВР за новите документи за самоличност. Като значим успех може да се отбележи сертифицирането на фирмата по стандарта за Информационна сигурност – ISO 27001, както и ресертификацията по IT Mark Premium за извършена оценка на въведените процеси във фирмата в направлението: Планиране на бизнеса – в съответствие с модел 10-Squared; Разработване на системи и предоставяне на

ИТ услуги – в съответствие с модел СММІ; Информационна сигурност – в съответствие с ISO 27001. Фирмата има и внедрена система за управление на качеството по Стандарт ISO 9001.

През новата година плановете за развитие са в две основни насоки: внедряване на софтуер за интеграция на данни – Informatica, а от гледна точка на интегриране и архивиране на електронни документи – внедряване на продуктите на EMC Documentum. През последните месеци се наблюдава засилен интерес от големи организации към уменията на фирмата в тази насока.

“Глобал Консултинг” пожелава на всички свои клиенти, партньори и приятели Весела Коледа и успешна Нова година!

Големите надежди към малкия износ

Увеличаването на износа е единственото категорично хубаво нещо, което се случи на икономиката

Когато в края на миналата и началото на тази година износът се оказа първата сфера, която показа плахо съживяване, реакциите бяха двупосочни, но еднакво съдържани. Едната теория гласеше, че именно съживяването на чуждите пазари и повишеното търсене там ще дръпнат и българската икономика чрез износа. Другата беше, че износът не е достатъчен фактор, за да доведе до реално излизане от кризата. Както винаги истината се оказва по-скоро по средата.

Чудесна новина, но само новина

В края на лятото статис-

тиката най-накрая отчете, макар и слаб, ръст на икономиката, с което формално беше сложен край на рецесията.

Основният виновник за добрата новина, която даде повод за може би прекалено оптимистични прогнози, са именно експортноориентираните отрасли. Към този момент вече никой не отрича, че увеличаването на износа е единственото категорично хубаво нещо, което се случва на конюнктурата и на бизнеса. В същото време добрите резултати всеки месец регулярно даваха повод за преекспониране на значението му. Периодично се появяваха лозунги и заглавия, че това

е новият двигател, който ще спаси държавата от кризата, и че ще остане такъв дългосрочно и през следващите години.

Към края на годината обаче вече е ясно, че сам по себе си износът не може да бъде единственият генерален фактор. И че ако е помогнал за първоначалното оттласкване, не може да се разчита, че ще продължи да дърпа със същата сила, без участието на други ключови фактори като раздвижване на вътрешното потребление и на чуждестранните инвестиции.

Скоростно възстановяване

Последните данни на Ев-

ростат показват, че за по-малко от година износът почти е успял да достигне до нивата си от началото на кризата през 2008 г. Скоростта на възстановяването му е наистина изненадваща и според данните България е първа по ръст на износа в Европейския съюз за първите девет месеца - 33% на годишна база. Една от причините е увеличението на цените на суровините на световните пазари - основният продукт, който излиза от страната.

Появиха се също неофициални данни и коментари, че голяма част от износа е фиктивен, т.е. записва се излизане на

стоки извън граница, за да се пести ДДС. Данните обаче сочат, че от януари до септември стойността на износа възлиза на 11.3 млрд. EUR при 11.9 млрд. EUR за същия период на 2008 г.

Освен статистиката положителната тенденция има практически и реални изражения. Фирмите от добивния сектор и преработващите компании отбелязаха значителен напредък. А след срива и съкращенията по време на кризата част от тях започнаха да разкриват отново работни места.

Домък гобре

Лошата новина е, че тази

добра новина няма да продължи да е толкова добра през следващата година.

Първата причина е, че износът от страната има ограничен потенциал, донякъде заради структурата си, и най-вероятно ще забави темповете на растеж.

Втората причина е, че отражението му като цяло върху икономиката няма да е толкова забелязващо се, след като тя вече веднъж е "тръгнала".

Третата е, че експортноориентираните компании не може да направят чудеса и не е добре и през 2011 г. отново да се правят такива внушения.

Филупа Рагионова

11.3

► млрд. EUR е износът на България за периода януари - септември

33

► процента е увеличението на износа за деветмесечието на годишна база

9

► процента е ръстът на вноса в България за първите девет месеца

Годината на златните класове

Приумиците на времето и реакциите на борсата донесоха на българските фермери и търговци на зърно добри печалби

Безпрецедентни жеги, суша и пожари. Природните своеволия са непредсказуеми и винаги носят последици, обикновено лоши. Но при глобалния пазар главоболията за едни може да означават успех за други. И точно това се случи на пазара на зърното тази есен. Лошите климатични условия в Русия и Украйна донесоха на българските зърнопроизводители и търговци рекордни печалби, които иначе са рядко достижими при нормални условия, както и може би най-голямата възвръщаемост на инвестициите от десетилетия насам. Българските фермери успяха да си вземат голяма глътка въздух, преди отново да започнат борбата с трудностите в този наистина трудоемък и непредвидим, а така необходим за всички сектор.

Големите печалби

В края на септември експерти и анализатори удариха линията под сметките и установиха, че чистата печалба на фермерите от декар пшеница тази година е между 51 и 63 лв. Още по-добра е била годината за производителите на други зърнени култури. Царевичата е най-печелившата култура у нас с чист доход от декар между 126 и 144 лв. Следват слънчогледът с печалба 90-100 лв./дка. и рапицата със 70-78 лв./дка. Така въпреки прогнозите за слаба реколта и ниски приходи фермерите получиха доста добри печалби. Наистина след 1989-1990 г. не се е случвало толкова добро съчетание между добив и цена, а съответно и толкова добра рентабилност, казват зърнопроизводителите в Добруджа.

Как стана възможно това

Цените на зърното на световните борси започнаха устремено да растат още през юни заради очаквания за слаби реколти в цял свят - на едни места обилните валежи съсипеваха насажденията, а на други продължителите жеги. Бомбата избухна обаче в началото на август. Нетипични жеги и суша, невиджана от близо 50 години, в Русия, Украйна

и Казахстан, последвани от пожари, доведоха до сериозен спад на добивите на зърно в тези страни. Това накара руския премиер Владимир Путин да наложи забрана за износ на суровината до края на годината, а малко след това същата стъпка направи и Украйна. В резултат борсовите цени на пшеницата скочиха до невиджани скоро стойности. Цената на борсите достигна 300 USD/т и въпреки последвалите леки спадове задържа високите стойности. Скочиха цените и на другите зърнени култури - ечемик, слънчоглед и т.н.

Бързи, смели, сръчни

В тази ситуация българските фермери реагираха наистина бързо и адекватно и успяха да се възползват от забраната за търговия в страните, които иначе са лидери в Черноморския регион.

Време е за износ. Това е златен шанс. Трябва да се действа бързо. Това бяха призивите, отправени към производителите и търговците от страна на наблюдатели, експерти и браншовеци. България се оказа в добра позиция и заради факта, че добивите на пшеница в страната се запазиха в нормалните стойности въпреки обилните валежи в края на жътвата. Свободният за търговия ресурс бе около 1.1 млн. т.

И търговците, и производителите не се поколебаха. Данните на Асоциацията на зърнопроизводителите през септември говореха за поне двоен ръст на износа в сравнение с предходната година и прогнози за износ в размер на 1.6 млн. т пшеница - около 500 000 т повече от миналата година. Износните цени пък на моменти достигнаха и до 360-400 лв./т, което е двойно в сравнение с предходни години.

Изгостните неустойки

Част от зърнопроизводителите, които още през пролетта бяха направили т.нар. сделки на зелено и бяха продали жито чрез фючърсни договори, дори се отказаха от тях, въпреки че трябваше да платят неустойки. Сметките обаче показваха, че в случая неустойките са изгодни. "Цената на пшеницата скоочи с 40%, а неустойките по обещана, но недоставена пшеница са 20%", обясни председателят на Консултативния съвет по зърното Красимир Аврамов. Фючърсните сделки в земеде-

” Време е за износ. Това е златен шанс. Трябва да се действа бързо. Това бяха призивите, отправени към фермерите от страна на наблюдатели, експерти и браншовеци

63

лв. на гка е достигнала чистата печалба на фермерите от пшеницата тази година

лието са и добри, и лоши. Те помагат на производителите да си осигурят свободен ресурс, но носят и риск. Една година от тях се печели, но друга може да се загуби. Само че този път поскъпването бе така голямо, че нямаше как да се загуби дори с неустойките в сметката.

Търговия въпреки притесненията

Интензивният износ към Италия, Испания, Египет, Сирия, Иран, Виетнам, Южна Корея и др. се случи въпреки притесненията на мнозина, че унесени в гоненето на големите печалби, фермерите ще изтъргуват и зърното, нуж-

но да покрие вътрешните нужди на страната.

Като странична реакция скочиха и цените на зърното на вътрешния пазар, поради което почти двойно поскъпна брашното, а оттам хлябът и други продукти. Мнозина обвиниха фермерите за това, истинският "виновник" обаче бяха борсите.

И няма за какво да упрекваме фермерите, нито пък да им завиждаме. Защото, ако тази година е била добра, гаранции за следващата няма и никога не се знае кой ще бъде наказан и кой възнаграден от следващата приумица на времето.

Ани Когжауванова

ХЕЛИОС МЕТАЛ ЦЕНТЪР

"Хелиос - Метал Център" ООД е водещ производител и доставчик на арматурни заготовки за строителните фирми в България и чужбина. Със своя 5 000 кв. м покрита площ, цех за арматурни заготовки, фирмата достига капацитет до над 2 000 тн месечно. Произвежда заготовки всякаква сложност, по спецификация на клиента, при стриктно спазване на постите ангажименти и срокове за доставка.

Основен приоритет в дейността на "Хелиос - Метал Център" ООД е изработката и монтажа на леки и тежки метални конструкции. Влаганите в производството стомани са с гарантирано високо качество, от доказани и сертифицирани световни доставчици, а използваните машини са с безспорни характеристики.

Фирмата притежава уникалната Schlick roto-jet машина за почистване на метали чрез бластиране, абкант за огъване на ламарина с дължина до 6 000 мм и машина за съставни сечения с дължина до 18 000 мм и височина до 2 000 мм. Още през 2009 г. фирмата пусна в експлоатация бояджийна камера FIRAT, FBK 15000. Произведена при използване на най-новата технология CNC машини, камерата е незаменим помощник при производството на метални конструкции.

"Хелиос - Метал Център" ООД има одобрена система за производствен контрол и е сертифициран по БДС EN ISO 9001:2008. Регистрирано е в Централния професионален регистър на строителя.

Пловдив 4004, бул. Александър Стамболийски 9 А,
 централа: 032/67 02 17, търговски отдел: 032/ 67 49 08
 Технически отдел: 032/ 67 02 18
 e-mail: office-plovdiv@hmcbg.com;

WWW.HMCBG.COM

” От 1989-1990 г. насам не се е случвало толкова добро съчетание между добив и цена, както и толкова добра рентабилност, казват зърнопроизводителите в Добруджа

Молът влезе в мрежката

Анна Топова, CEO на Euromall.bg, очаква рязко подобрене през 2011 г. И описва опита си с онлайн маркетинга, влиянието на социалните мрежи над ИТ бранша и кризата в него

В атмосферата на пълна стагнация инвестицията в нов ИТ магазин, особено онлайн такъв, изглежда рискова. Но Euromall.bg е доказателство, че при професионално и позитивно отношение към работата подобен проект може да се пребори с трудностите на кризата и при правенето на равносметка за изтеклата година и по повод първия си рожден ден да отчете успех. Срегнахме се с Ани Топова - CEO на сайта.

Анна е завършила бизнес туризъм, не успява да се реализира по академичната си специалност и започва работа в компания - лидер в бранша с уеб и интернет маркетинг проекти. Оттам започва развитието си в ИТ сектора. Стартира с проекта bluevizia - онлайн магазин за маркетинг софтуер за американския пазар. Открива, че интернет маркетингът е нейната страст, и преценява че иска да се занимава с това в бъдеще.

Рисково начинание

Привлечена е към Euromall.bg малко след зараждането на идеята за него, в който успява да разгърне потенциала си. Нейни са идеите за дизайна, архитектурата на сайта, концепцията за функционалността му, начина на разпределение на продуктите и позиционирането им.

Според Ани решението за създаването на онлайн магазин е било съвсем нормална стъпка. Колкото и странно да звучи, интернет пазарът остава по-малко засегнат от кризата. Няма ръста на предходните години, но и не тръгва надолу.

” В България повечето, които се занимават с ИТ, са самоуки, натрупали опит на принципа на пробите и грешките, а образованието им няма нищо общо с професията

Контрастно на пазара за хардуер и РС системи, който е отбелязал двоен спад и закриване на фирми.

”Потребителите стават все по-мързеливи и все по-силно става желанието им за конфиденциалност. Целия процес по оглед на продукта, събиране на информация за него и купуването му предпочитат да го направят в анонимна среда, което онлайн магазините предлагат. Юзърът все повече иска веднага и сега да получи абсолютно всичко. На два клика разстояние да има лаптоп, мишка, монитор и той до края на деня или най-късно на другия да му е доставен до вратата.”

Път, осеян с гупки

”Това, което най-много липсва на нашия интернет пазар, е информация за самия него”, спомня си Ани първите стъпки. ”Американците са улеснени, защото при тях има достъпна информация за каквото си поискаш - кой какво и в какви проценти купува, как го заплаща. Тук електронното разплащане, макар и да отбелязва ръст, все още е в началните стадии на развитието си. Няма как да се проследят потребителските навици. Ориентиращ се за пазара само и единствено по тенденциите в търсенето в търсачките, за да можеш да си направиш някаква най-обща преценка за интересите на хората. При американците нещата не са толкова скрити и можеш да видиш най-малкото в проценти кой колко лаптопа е продал, как са се движили продажбите на лаптопи по месеци например. Тук

Визитка Ани Топова

- Позиция: CEO на Euromall.bg
- Години: 31
- Завършила: УНСС, специалност Международен туризъм
- Професионален опит: ICYGEN

никой нищо не казва, дори ориентировъчни цифри.”

Опознай маргетата си

”Българските потребители се делят на два типа. Едните са много технологично образовани и най-често са младежи. Те знаят конкретно какво търсят, как трябва да изглежда, какво трябва да прави и в общи линии се интересуват от най-добрата цена или допълнителна услуга към самата оферта. Вторият тип, най-общо казано, имат нужда от определен продукт, но предпочитанията им се базират на подаръка към него - чантичка, мишка, тях ги привлича най-силно това. Тежката ни задача е да сме еднакво атрактивни и за двата типа. Заради многото игри в сайта сред клиентите ни има много лица под 16 години, които си общуват с нас чрез чата.”

Мъжете са тези, които проявяват по-голям интерес към технологиите, но като купувачи жените и мъжете са поравно, а най-често са във възрастовата група между 25 и 45 години. Въпреки че основната маса клиенти са частни лица, все повече фирми пазаруват онлайн. Към края на годината все по-често не просто подават запитване за оферта, а директно пазаруват. Забелязан е ръст на потреблението в последните месеци, но той е по-скоро обусловен от плавното покачване на ин-

►Целта ни е през 2011 г. да станем едн от предпочитаните онлайн магазини за CEO на сайта

” Суперлативите в търговията прикриват нещо. Дори наистина продуктът ти да е уникален - остави потребителите си да се уверят в това

” Аз съм за свободата в интернет, защото благодарение на нея той е това, което е

тереса към онлайн пазаруването, а не от излизането от кризата.

Измъкване от кризата

”В началото на годината все още беше голяма стагнация. Имаше затишие в продажбите на абсолютно всякаква техника. Откъм юли пазарът у нас се раздвижи, което донякъде се дължи на желанието на обновяване на остаряла техника. От октомври вече има положителна тенденция на пазара глобално. Но и кредитите се раздвижиха. В момента лаптопите са предпочитани сред купувачите. Десктоп машини се продават все по-

рядко и за по-специфични цели. Най-популярни са сред геймърите, които все още не са готови да инвестират 5000 лв. в лаптоп.

Смятам, че през 2011 г. нещата ще тръгнат много рязко нагоре. България влезе около 6 месеца закъснение в кризата. Останалите държави излизат от нея много бързо в сравнение с нас и е крайно време да повлачим крак след тях. Мисля, че шестте месеца забавяне, които са нормални за икономиката ни, вече минаха и пазарът започва да бележи подем. Отдавна сме стигнали дъното, така че освен да вървим нагоре, няма какво друго да се случи.”

Визия напред

Анна не мисли, че със създаването на сайта и редовната му поддръжка задачите й приключват. Искат да увеличат гамата от предлагани продукти и да осигурят застрахователни и сервизни услуги за тях. Очаква се магазинът да пусне продукти за даунлоуд, които да обхващат един от малко развитите сегменти в България - електронните книги. Но първо ще разработят новинарската секция на сайта, където да има новини, ревюта и туториали за продукти и новости в бранша.

В момента много малко онлайн магазини предлагат целия спектър от техника и са се фокусирали само и единствено върху ИТ техниката. Има много тясноспециализирани, като Laptop.bg, и онлайн хипермаркети, като Get.bg, но подобните на Euromall сайтове са по-малко от пръстите на едната ръка. Екипът, стоящ зад него, няма планове да го прави мегашоп.

ИТ секторът се измъкна от кризата и погледна в бъдещето

Изминалата година отчете раздвижване на пазара за компютърна техника и няколко нови технологии

2010 доведе до три глобални новини в ИТ сектора. Първата е излизането от кризата. Потребителите си стъпиха на краката и бяха последвани от цялата индустрия. Те започнаха да търсят и обновяват компютърната си техника, а индустрията бележеше ръст в чистата печалба от 8 до 25% на година. Затова в началото на кризата в ИТ сектора настъпи шок. Големите и постоянни печалби бяха заменени от драстични загуби. През пролетта тази година индустрията успя да компенсира загубите и след края на лятото започнаха да се отчитат първите печалби.

АйНещата

Силно дискутираният iPad не просто дебютира тази година, той се превърна във

финансов успех и размести пазара за преносими компютри. След бума на нетбуковете през 2008 г., което доведе до отлив на клиенти от пазара за лаптопи, iPad доказа, че интересът към нетбуковете не е заради ниската им цена (таблетът на Apple е почти двойно по-скъп), а заради размера и преносимостта им. Apple подбутна всички големи ИТ производители да пуснат собствени таблети, с което реално се стигна до създаването на нова пазарна ниша, която беше приета изключително добре от потребителите. В момента се прогнозира, че таблетите ще изместят нетбук устройствата.

В този контекст пазарът на лаптопи продължава да е доминиращ над този за десктоп устройства. Най-голям интерес към десктоп системите проявяват корпоративните клиенти, оборудващи или ъпгрейдващи техниката в офисите си, следвани от гейм ентузиастите, които купуват по-малко количество, но

по-скъпа техника.

Уебинг

Поевтиняването на смартфоните както и на 3G пакетите, предлагани от телекомите, достъпността до евтини лаптопи и все по-голямото покритие на Wi-Fi зони изведе достъпа до мрежата извън офисите и домовете. Google от няколко години се канят да предложат своя собствена операционна система, която да е уеббазирана и всеки да има достъп до личната си информация, без да е обвързан с конкретен личен дивайс. Тази година на няколко пъти те показаха работещи версии на тази операционна система - Chrome OS. Визията на компанията за нея може да се сведе до няколко думи: "лекота", "мобилност", "сигурност". А на всички скептици напомняме как Google почти на шега влезе на пазара за оперативни системи за мобилни устройства и светкавично намести своя Android до iOS на Apple и Symbian OS и Nokia.

Георги Панайотов

техника. Онлайн търговията прогължава да расте, казва Анна Топова,

СНИМКА БОБИТОШЕВ

ПЛАТЕНА ПУБЛИКАЦИЯ

Испанските делници на "Рефан"

9 часът сутринта. Магазин "Рефан" на туристическата улица "Травесера де грация" в Барселона вече е отворил врати. И колкото и да е необичайно за каталунците, които не винаги харесват ранното пазаруване, тук любопитни вече има. Това са млади момичета и момчета, които "откриват", че парфюмите може да бъдат наливни и да се купуват по 50 милилитра, а натуралният сапун – да се реже на късчета. Това е опитващата млада генерация на Испания, която всеки ден влиза в

Така описва испанските делници на "Рефан" Франсиско Моран, чийто силен бизнес нюх още през 2008 г. го подтиква да сключи договор за пред-

Впрочем ръст от 250 процента в продажбите за чуждестранна компания, каквато е "Рефан", не се случва често. Не че испанците имат нещо против чуждестранната парфюмерия и козметика. Просто пазарът е така наситен, че

"новаците" рядко ги забелязват. Не и "Рефан". Индексът на повторното купуване, или както още го наричат "индекс на лоялността", в магазините и търговските точки на "Рефан" е 52 на сто, а при наливните парфюми – 75 на сто!

И е така от 2008 г., когато наливните парфюми предизвикаха невероятен интерес и бум от продажби. Ние в Испания викаме "Оле-е-е" при индекс 35 на сто, казва Франсиско Моран. Но очевидно в парфюмите и козметиката на "Рефан" има нещо магнетично, добавя той. И е уверен, че през 2011 г. тяхната компания CSI ще открие още 10 нови фирмени магазина плюс първия търговски център за Южна Америка. А това означава нов ръст на продажбите от 200 на сто, прогнозира испанските предприемачи.

петте фирмени магазина в Барселона, Бени Карло, Жирона, Тарагона, Сарагоса. И в още шестте търговски точки – две в Барселона, още и в Бланес, Вилафранка дел Пенедес, Тенерифе, Сан Пиер де Ривас.

За младите испанци "Рефан" е невероятно откритие. За по-възрастните клиенти, които са предимно хора от средната класа, "Рефан" означава нещо много стилно, без да е скъпо. За испанските търговци пък "Рефан" означава работа, възможност да започнат собствен бизнес с немного голямо капиталовложение.

ставителство с българската компания.

Бумът на продажбите през 2010 г. обаче е по-скоро предвидим, отколкото изненадващ. Защото фирма "Рефан" е на испанския пазар от 15 години, а амбицията на Франсиско Моран е по-голяма дори от растящите продажби на българска парфюмерия и козметика.

Клиентският профил

► Прочуванията сред конкурентните фирми дават косвени резултати. Никой не е склонен да даде дори примерна цифра за родния пазар. ► Това пречи да се придобие реална информация за българските потребители. Има възможност да се използват ресурсите на "Гугъл", но дори те не са систематизирани. ► Не се знае средният българин, който купува лаптоп за 1200 лв., какъв пол и на каква възраст е, за какво ще ползва продукта, защо си купува Acer, а не Dell. Такава инфор-

мация няма - работи се на нюх и на сляпо, а най-прекият и лесен досег до потребителите е Facebook, затова всички по-големи технологични и онлайн магазини у нас имат добре поддържани профили в социалната мрежа. Те са най-точният начин да се разбере какво се харесва и за какво има интерес. ► Според Анна Facebook клиентите преминаха през тръпката на уеббазираните игри и вече "Фермата" не е основната причина да влизат в акаунтите си. ► Остава им време и стават по-съсредоточени над другите приложения на мрежата. Вни-

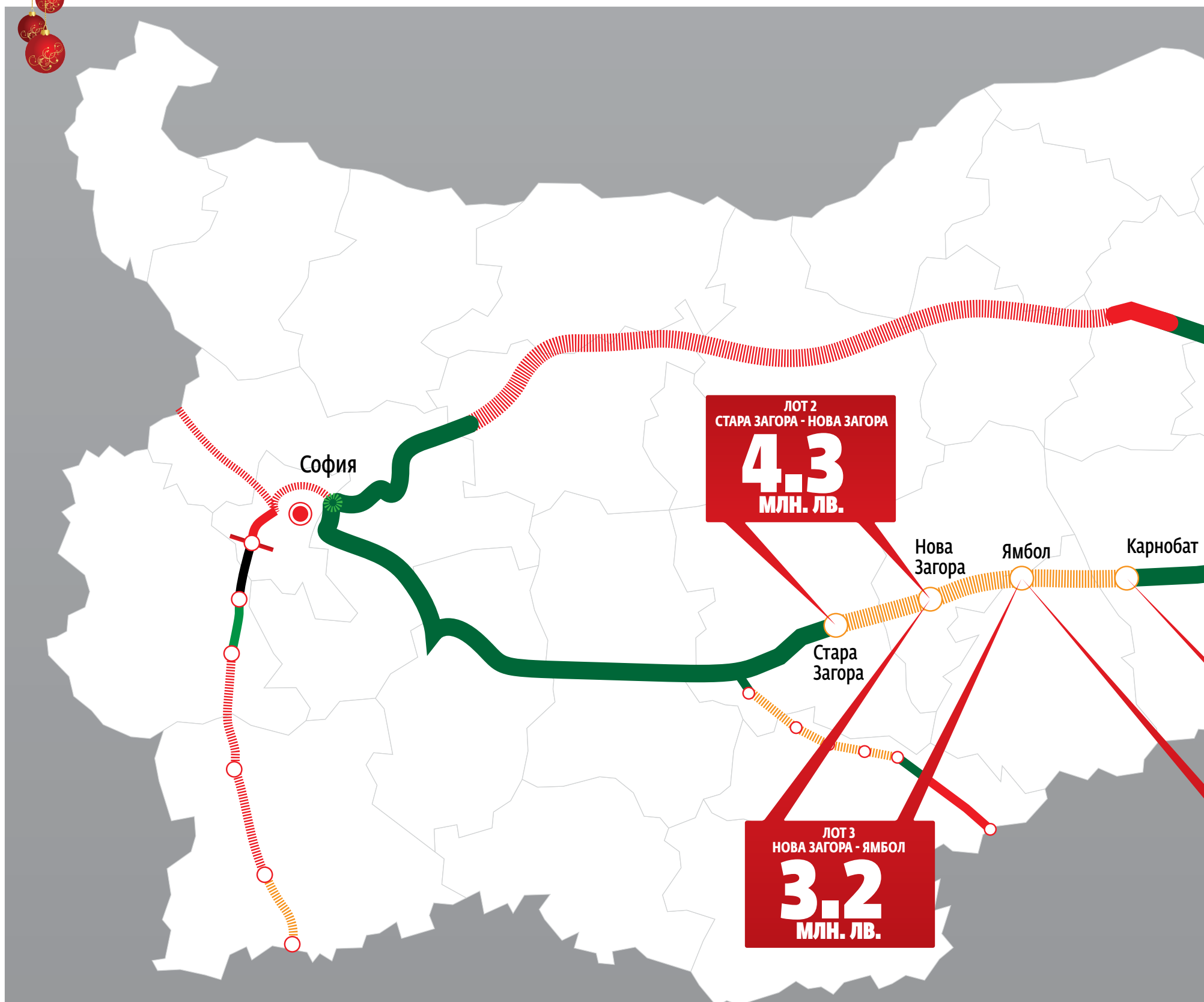
манието се измества към игрите на онлайн магазините и различни брандове, които имат гве функции. ► От една страна, се вижда интересът на публиката към определен продукт. ► От друга, те са много удобна форма да се направи минипроучване, да се съберат повече потенциални клиенти. Българският потребител обича лесно, просто и ясно да му се погнесе всичко. Ако може да има томбола на края със сигурни награди, ще е напълно щастлив. Това е начинът да накараш родната публика да откликне и все повече фирми го използват.

"Знаем и можем да продаваме хардуер. Специалисти сме да продаваме хардуер и затова продаваме точно това. Не мисля, че търговците трябва да си позволяват да продават неща, които не

познават." Онлайн търговията ще продължи да се развива с бесни темпове. Над 80% от потребителите разполагат с кредитни или дебитни карти със статут на Visa. Имат

удобен източник за електронно разплащане - ePay. Оттам нататък стъпката между това да ползваш онлайн търговията е въпрос на лична нагласа и желание.

Георги Панайотов

МАГИСТРАЛНИЯТ ПРЪСТЕН ЗАПОЧНА ДА СЕ ЗАТВАРЯ

Тази година започна строителството на 3 отсечки от автомагистрала "Тракия" и въпреки скандалите пътищата все пак вървят напред

След като няколко години не беше даван старт на реално строителство на аутобани у нас, през 2010 г. започна бавното затваряне на магистралния пръстен в България. Пръстенът всъщност трябва да се получи от "Тракия", която ще има трасе от София до Бургас, магистрала "Черно море" - от Бургас до Варна, и "Хемус" - от столицата до Варна. Той ще е напълно затворен през 2020 г. Тогава трябва да са готови "Черно море" и

"Хемус". "През 2020 г. Варна ще бъде единственият град освен София, до който ще стигат две магистрала", обясни преди време регионалният министър Росен Плевнелиев.

Важни инвестиции

Въпреки кризата той убеди правителството, че инвестициите в строителството на аутобани си заслужават. Първо, защото пътищата в България са в катастрофално състояние и за ре-

монтите им през годините ще са нужни 6 млрд. EUR. Второ, защото така възможностите за привличане на инвестиции растат, и трето, защото българските фирми, занимаващи се с изграждане на инфраструктура, ще оцелеят в кризата.

Само 2% от пътищата в България са магистрални и едва 16% са първокласни пътища, от които около половината са в добро състояние. Това е записано в икономическия меморан-

дум на Световната банка за страната ни. В него се набляга на необходимостта от подобряване на инфраструктурата в конкуренция за привличане на инвестиции с останалите страни от Централна и Източна Европа.

Реалност

В България трябва да има около 1100 км магистрала. Действащи обаче са около една трета от тях. От 2005 до 2009 г. са пуснати в ек-

плоатация 148 км магистрала - по два лота от "Тракия" и "Марица", както и по един от "Хемус", "Струма" и част от Околовръстното на София. През тази година започна строителството на три отсечки от магистрала "Тракия". Две от тях са с български изпълнители.

Съмнително евтиният лот 2

"Обединение Магистрала Трейс", в което влизат "Трейс Груп Холд", "Пи Ес Ай", "СК 13 Пътстрой" АД, "Виа строй инженеринг" и "Пътно строителство" АД, спечели строителството на лот 2 от Стара Загора до Нова Загора. То предложи цена в сравнение с втория класиран. "Трейс" спечели с предложена цена 137.868 млн. лв. без ДДС. След това от пътната агенция

правила проверка дали предложената цена е реална и дали изпълнителят ще може наистина да построи 32-километровата отсечка при тази съмнително ниска цена. Средната цена на километър е 4.3 млн. лв. без ДДС. Първата копка беше на 3 май и тогава премиерът отсече: "Лот 2 ще бъде готов след 25 месеца и нито ден повече, и нито лев повече".

И пак проблеми

През ноември се оказа, че заради несвършена работа от възложителя Агенция "Пътна инфраструктура" от "Трейс" нямат възможност да направят сертификата за завършен етап на строителството и затова не е възможно да получат парите си за вече свършената работа. Така те трябваше да продължат да работят само с

Работата по “Люлин” беше форсирана

Министър Плевнелиев твърди, че държавата няма да загуби парите по ИСПА

Освен старта на строителството на три лота от “Тракия” през тази година беше форсирано и изграждането на магистрала “Люлин”. Имаше опасност, ако тя не бъде завършена в срок, страната ни да загуби пари по програма ИСПА.

Без загуби?

“Нито един лев няма да бъде загубен”, увери строителният министър Росен Плевнелиев. По меморандума по програма ИСПА са усвоени 142 млн. EUR,

други 32 млн. EUR е платила държавата. За да се навакса изоставането през годините, лично премиерът Бойко Борисов инспектираше през няколко седмици строителството. Той дори е имал личен разговор с висш представител на турската компания “Мапа Дженгиз”, за да се навакса закъснението.

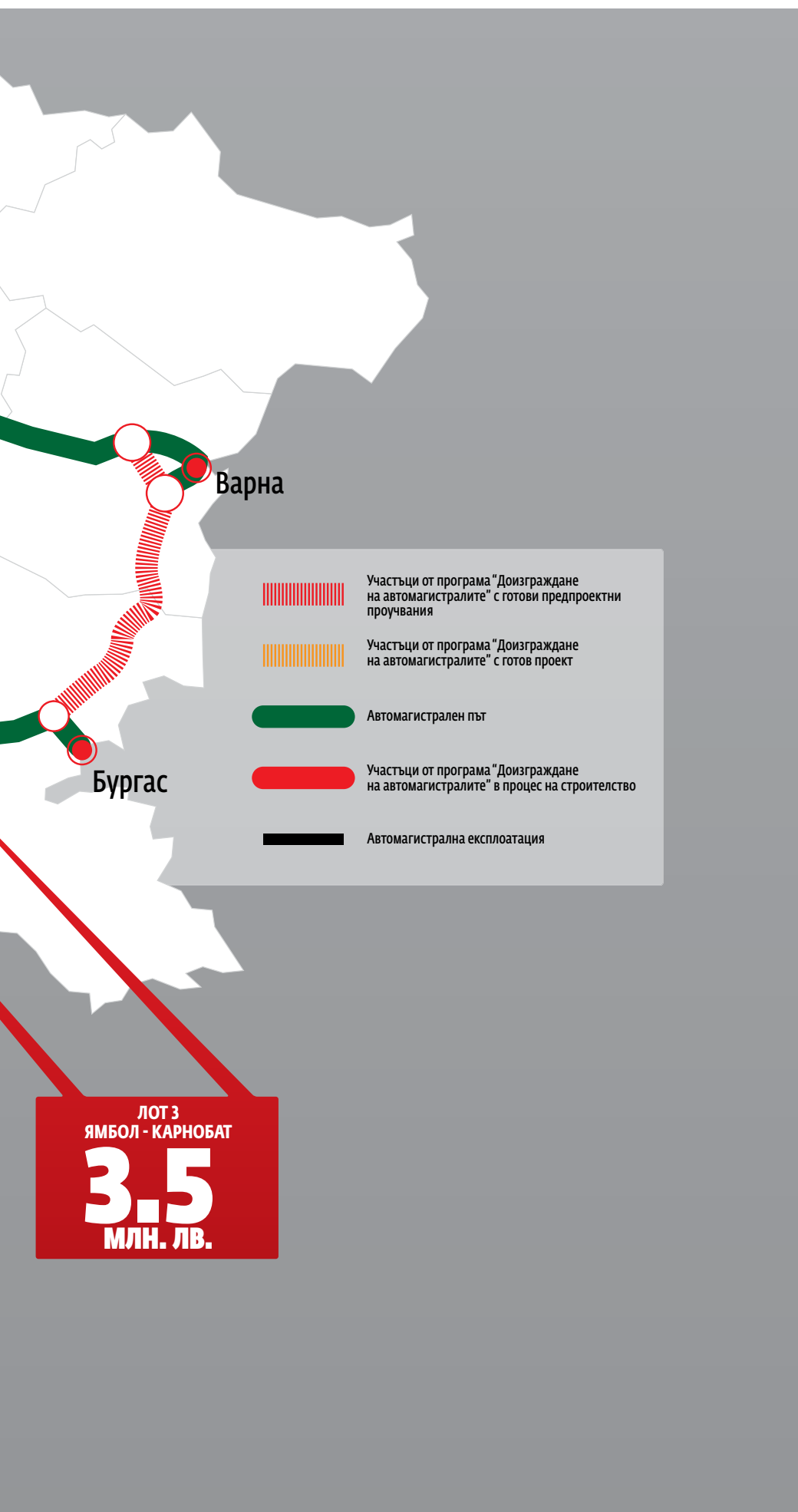
В началото - пробно

Вече е пуснат пътен възел “Даскалово”. До Нова година ще бъде пусната и асфалтираната естакада, на която се слагат мантинелите. “Магистрала “Люлин” ще е готова до 10 януари и ще бъде пусната пробно”, заяви премиерът Бойко Бо-

рисов, който инспектира пътен възел “Драгичево”. До 15 май експерименталната експлоатация трябва да приключи. По време на пробния срок ще се извършват довършителни работи по тунелите, строителните разрешения ще бъдат издадени през май. Според премиера Борисов пробната експлоатация на магистрала е утвърдена европейска практика.

Разплащанията

В строителството на магистрала “Люлин” работят над 1500 души. Допреди няколко дни са извършени работи за 174 млн. EUR от общо 185 млн. EUR, което практически представляват всички структурни работи. □

► На 10 януари “Люлин” ще бъде пусната в пробна експлоатация. Слег това ще се има довършителни работи като поставяне на мантинели СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

авансовото плащане от 20%. Преди седмица представители на управляващия орган на оперативната програма “Транспорт” установиха забавяне от графита на строителството и че изпълнителят не е сключил договор за технически контрол.

Още по-евтин

Изненадващо обаче предложената най-ниска цена за лот 3 на “Тракия” от гръцката “Актор” се оказа още по-ниска - 111.644 млн. лв. без ДДС. Всеки от 49-те километра от отсечката ще струва по около 3.5 млн. лв. без ДДС. И тук подобно на лот 2 обаче от управляващия орган на програма “Транспорт” откриха нарушения. Нямамо договор за авторски надзор и технически контрол, а така изпълнителят нарушавал Закона за устройство на територията. Освен

това по много от участъците от отсечките между Стара Загора и Ямбол имало поникнала трева, това било сигнал, че хумусният слой под пътя не е отнет изцяло.

Проблем

Изпълнителят на лот 4 от Ямбол до Карнобат - “Сдружение Тракия 4” ДЗЗД, също имаше проблеми. Един от участниците - “Мостстрой” АД, поиска обявяване в несъстоятелност. Възникна въпросът кой ще поеме неговия дял от строителството. След това от консорциума обявиха, че останалите фирми ще се занимават и със строителството на мостовете в отсечката Ямбол - Карнобат.

“В най-дълбоката икономическа криза правителството дава приоритет на инфраструктурата и вече в строеж има над 80 км

магистрала”, похвали се регионалният министър Росен Плевнелиев. По думите му магистрала “Тракия” ще бъде готова до лятото на 2012 г. “Това е едно широко понятие от три месеца и нека го разбираме така”, подчерта Плевнелиев.

ЕК оцени усилията на страната ни и няколко дни преди Коледа одобри и безвъзмездното финансиране на доизграждането на “Тракия”.

“Ако София - Бургас е най-важната за България магистрала, магистрала “Струма” (София - Кулата) е най-важната за Европа, защото свързва солунското пристанище със Стария континент”, обяви премиерът Бойко Борисов. Той се надява строежът на този аутобан да започне през пролетта на следващата година.

Красимира Янева

GRAND HOTEL SOFIA

НОВОГОДИШНА ФИЕСТА

2011

ПОСРЕЩНЕТЕ НОВАТА ГОДИНА В СЪРЦЕТО НА ГРАДА!
ИЗБЕРЕТЕ МУЗИКАТА, С КОЯТО ДА ПРАЗНУВАТЕ ДО ЗОРИ...

РЕСТОРАНТ Shades of Red Jazz

РЕСТОРАНТ Триадика Latino Latin

НАСЛАДЕТЕ СЕ НА НОВОГОДИШНО ГУРМЕ МЕНЮ
И СЕЛЕКЦИЯ НАПИТКИ В ИЗИСКАНА И СТИЛНА АТМОСФЕРА.

НАПРАВЕТЕ ВАШАТА НОВОГОДИШНА
НОЩ СПЕЦИАЛНА!

За повече информация и куверти:
тел. +359 2 811 0 900, +359 2 811 0 727
Гранд Хотел София, София, ул. Гурко № 1
www.grandhotelsofia.bg

ЕБВР подписа тази година пет договора за над 275 млн. EUR

Половината от средствата са кредитни линии, с които ще се финансират различни предприятия

Пет договора за финансиране е подписала Европейската банка за възстановяване и развитие в България през тази година. В етап на разглеждане и одобрение са още пет, а един е в процес на изчакване. Досега са договорени заеми за общо 275.2 млн. EUR. Около половината от сумата е за финансиране на конкретни проекти в сектора на производството и недвижимите имоти, а останалата част е предоставена като кредитни линии.

Синьо гориво

ЕБВР ще подкрепи с 30 млн. EUR проекта на "Ситигаз България" за строеж на 1700 км газоразпределителна мрежа в регион Тракия. Изпълнението на проекта ще осигури достъп до газ на 1000 промишлени потребителя, 1500 търговски клиенти и 96 хил. домакинства. Общата инвестиция се планира да бъде 125 млн. EUR. През 2006 г. "Ситигаз България", която е собственост на италианската Gruppo Societa Gas Rimini Spa, спечели 35-годишен лиценз за газоснабдяване в региона след изграждането на мрежа в 29 общини. За първото полугодие на 2010 г. компанията отчете 69% ръст на продажбите спрямо същия период на миналата година.

Повече и по-чисто производство

Банката ще осигури и 47 млн. EUR за модернизиранието на пловдивското предприятие КЦМ, което е най-големият произво-

дител на олово и цинк на Балканите. Останалата част от проекта на обща стойност 95 млн. EUR ще се финансира със заем от УниКредит Булбанк. Проектът предвижда технологично обновяване и разширение, като целта е да се повиши производителността на труда и да се увеличи производството на цветни метали. Освен това се очаква да се намали енергоемкостта при производството на олово до два пъти и с 30% при това на цинк. Проектът ще се извършва без прекъсване на производството, като голяма част от новите обекти ще бъдат изградени на нови площадки. Технологичното обновяване ще подобри капацитета на завода за производство на метали от вторични суровини, което ще достигне 25% от общото количество олово и 30% от това на цинка. Модернизацията на оборудването ще позволи да се намалят и вредните емисии и отпадъците. Целият проект трябва да бъде приключен за три години и ще осигури работа на 250 специалисти и строителни работници.

Без притеснения за имотите

Въпреки че кризата почти спря развитието при недвижимите имоти, ЕБВР смята, че инвестициите в сектора може да са не само полезни, но и печеливши. След завършването на мол "Галерия" в Стара Загора банката реши да участва във финансирането на още един проект на инвеститора, този път в Бургас. Компанията GTC България, която е 100% собственост на полската Globe Trade Centre, ще получи 45.6 млн. EUR заем, както и 7.6 млн. EUR дялова инвести-

ция за строежа на търговски център от трето поколение с обща отдаваема площ от 37 хил. кв. м. Цялата инвестиция се оценява на 75 млн. EUR по данни на GTC България.

Заемът се предоставя в момент, когато пазарът на търговски имоти в България, особено в провинцията, е практически в застой и затова финансирането е много важно за инвеститора. ЕБВР освен това вярва, че изграждането на мола ще помогне за привличането на качествени наематели, с което ще се засили секторът на търговията на дребно в България, който е един от най-слабо развитите в Европейския съюз.

Крепим "прегай нататък"

Другите два подписани

проекта са за кредитни линии за финансиране на предприятия. Първият договор е в размер на 75 млн. EUR и беше подписан с Юробанк И Еф Джи България.

Средствата са част от 230 млн. EUR заем за дъщерните компании на групата Eurobank EFG в България, Румъния и Сърбия. Другата кредитна линия е за Банка Пиреос България, която ще получи 70 млн. EUR. Това също е част от заем за 200 млн. EUR, който ЕБВР предоставя на дъщерните дружества на Rigaeus Group в България, Румъния и Албания. Със средствата ще се осигурява средносрочно и дългосрочно финансиране за малки и средни предприятия, както и за инвестиции и оборотен капитал на бизнеса. И двата проекта са

част от програмата на ЕБВР, Световната банка и Европейската инвестиционна банка за осигуряване на над 24.5 млрд. EUR в подкрепа на банките в региона, с което да се финансират компаниите, засегнати от световната криза.

В процес на одобряване е и кредитна линия за 20 млн. EUR, която ще бъде отпусната на "Райфайзен Лизинг България".

Дружеството е част от Raiffeisen Group и е една от водещите пет компании в сектора с дял от над 7% от нетния лизингов портфейл в страната. Според ЕБВР, след като лизинговата дейност в България пострада сериозно заради кризата, напоследък се забелязва постепенно увеличаване на търсенето от страна на бизнеса.

500

▶ млн. EUR се очаква да достигнат инвестициите на ЕБВР до края на финансовата година през април 2011 г.

▶ ЕБВР ще представи на 53 млн. EUR на GTC България за строителството на мол "Галерия" в Бургас, след като първият такъв проект в Стара Загора беше приключен успешно

Икономически ефект

Освен подписаните проекти в момента се подготвят и договори за финансиране на общинска инфраструктура, както и няколко споразумения за бизнес кредити. Като цяло ЕБВР очаква за текущата финансова година, която приключва през април 2011 г., инвестициите ѝ в България да достигнат 500 млн. EUR. Досега банката е осигурила над 2.2 млрд. EUR за около 190 проекта, което я прави един от най-големите инвеститори в страната. По-голямата част от средствата (над 85%) са насочени към частните компании. Едно от големите достойнства на заемите от ЕБВР е, че те често водят след себе си и други инвестиции, с което ефектът за икономиката се умножава.

Илианка Филипова

Нови три споразумения са пред сключване

Подготвят се проекти в сектора на производството и природните ресурси

Освен подписаните договори и обсъжданите общински проекти в момента ЕБВР подготвя и няколко споразумения за бизнес кредити. Две от тях са в сектора на природните ресурси, а едно е в производството.

Рудогоби и технологии

След като проектът на "Челопеч майнинг" беше одобрен от борда на ЕБВР, предстои компанията да подпише договор за заем в размер на 81.250 млн. USD. С тези средства дъщерното дружество на канадската Dundee Precious Metals планира да увеличи добива от мина "Челопеч" и да въведе

най-добрите технологии в експлоатацията на мината. Финансирането е част от проект на обща стойност 146.3 млн. USD. Заемът включва 16.250 млн. USD, с които се разширява съществуващ кредит от ЕБВР, както и нов заем от 65 млн. USD, който ще бъде разделен поравно между ЕБВР и УниКредит Булбанк. Проектът трябва да приключи до края на 2011 г. Освен че ще повиши производството, той ще помогне и за подобряване на енергийната ефективност в мината и фабриката. Както и други проекти, в които ЕБВР е участвала с финансиране, заемът за "Челопеч майнинг" се очаква да насърчи инвестициите в сектора като цяло.

Производство и рециклиране

На структурно ниво са

▶ С помощта на ЕБВР русенската компания "Приста ойл" ще модернизира и разшири производството си не само в България, но и в чужбина

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

одобрили и два проекта на "Приста ойл" и дъщерната ѝ компания "Монбат" на братята Атанас и Пламен Бобокови. Производителят

на акумулатори "Монбат" преговаря за заем от 15 млн. EUR от ЕБВР за увеличаване на производствения капацитет на предприятието в

Монтана и довършване изграждането на трети завод за рециклиране на оловно-кисели батерии в Румъния. Увеличеното потребление на рециклирани акумулатори ще намали токсичните отпадъци в региона. Около 500 хил. EUR от сумата ще бъдат инвестирани в подобряване на енергийната ефективност и въвеждането на екологични стандарти в производството.

Разширяване на бизнеса

ЕБВР подготвя дългосрочен заем в размер на 50.5 млн. EUR и за производителя на масла "Приста ойл". Дружеството планира да разшири външните си пазари, като изгради пунктове за смяна на масла в няколко страни от Централна и Източна Европа, както и да построи завод за производство на ан-

тифриз, течност за чистачки и спирачна течност на територията на производствената площадка в с. Равно поле, където преди години "Приста ойл" придоби "Верил". За завода в Русе ще бъдат доставени нови, високопроизводителни автоматизирани линии за бутилиране на масла. Предвиждат се инвестиции и в унгарското предприятие Bogdany Petrol, което "Приста ойл" закупи преди две години. С част от средствата ще бъде доизплатен заемът от миноритарния собственик на компанията Gramercy Emerging Markets Fund, който държи 30% от "Приста ойл". Преди три години американският инвестиционен фонд отпусна кредит от 60 млн. EUR, с който българската компания финансира инвестиционната си програма.

Илианка Филипова

БАНКИТЕ СЕ РАЗМИНАХА С ЧЕРНИТЕ ПРОГНОЗИ

Банкерите са оптимисти и коментират, че 2010 г. ги е изненадала с позитивни сигнали

Добра новина в банковата сфера не е една. Банкерите са оптимисти и оценяват годината като добра. А едно от най-важните неща според повечето от тях е, че „черните“ прогнози за банковия сектор не са се сбъднали. Добра новина е и това, че очакванията на bankerите за негативно развитие на нещата не са се оправдали, че влошаването на кредитните портфейли забави растежа си, кредитирането се раздвижва с бавни стъпки, а икономиката дава първите положителни сигнали за изход от кризата. Така с нотка оптимизъм представителите на сектора изпращат отминаващата година, а от централната банка призовават за повече внимание от страна на скептиците, които пишат черен сце-

нарий за България.

Несбъднали-те се прогнози

На първо място в класацията на добрите банков новини се нареждат несбъдналите се прогнози на различни световни и български икономисти, според които банковата система на страната беше пред фалит, банките майки, които оперират в Гърция, изнасяха капитали от българските си подразделения, а лошите кредити стигаха 20%.

Рейтинговите агенции бяха най-сериозните поддръжници на тезата, че в България има проблеми. Публикациите и изказвания на експерти от международните рейтингови агенции Fitch и Moody's започнаха още в началото на март, когато кризата в съседна Гърция ескалира. Последната притеснителна оценка беше в началото на месеца, когато изпълнителният директор на Fitch Ричард Хънтър обясни, че се притеснява за банките с чужди капитали, които работят в България.

„Скептиците трябва да бъдат по-тихи през следващата година, защото нищо от това, което беше казано за банковата система, не се състоя - нито по отношение на чуждестранните банки, нито по отношение на банките, които са собственост на български акционери“, коментира управителят на Българската народна банка Иван Искров по време на церемония по случай Деня на банкера. Главният изпълнителен директор на СИБАНК Петър Андронов коментира, че през 2010 г. чуждестранните дъщерни банки са

получили достатъчно солидно рамо и не са имали очакваните затруднения. „Опасенията, поне през 2010 г., не се сбъднаха“, коментира Андронов. Въпреки че според него има няколко добри новини в банковата сфера, все още е рано за радост. „Кризата не е отминала, не сме напълно здрави и 2011 г. няма да е особено лесна, така че нека да не избързваме и да не се радваме отсега“, обясни още той.

И още от списъка на добрата класация

Втората добра новина според bankerите са позитивните сигнали от икономиката, които се появяват напоследък. Това вдъхва още оптимизъм, че нещата ще потръгнат към по-добро. Икономическото развитие ще помогне на банките, обясняват банковите мениджъри. А помощта ще дойде основно от по-големия интерес към кредити.

Сред добрите новини се нареждат и лошите кредити. Двете неща са противоположни, но в случая има и нещо позитивно. В края на октомври те вече намалиха темпа на растеж, а според представители на банковия сектор тенденцията на влошаване ще бъде обърната след първото тримесечие на 2011 г. Стабилизирането на качеството на банковите портфейли в Западна Европа е започнало и няма основни тези процеси да не се пренесат и в България, но със съответното закъснение, обясниха bankerите.

Кредитирането също отбеляза първите признаци на размразяване на ледовете, в които беше застинало. В края на октомври то вече е с 1.4% повече в сравнение с година по-рано. Това все още е много малко движение, но bankerите са оптимисти за предстоящата година.

Рягослава Димитрова

„Банковата система отчита добра ликвидна позиция, много добра капиталова адекватност и разполага с адекватни резерви за покриване на загуби

Виолена Маринова,
гл. изп. директор на Банка ДСК и
председател на Асоциацията на
търговските банки в България

„Фактът, че и през 2009, и през 2010 г. българската банкова система преодоля трудностите без особени турбуленции, е една много голяма положителна новина

Петър Андронов,
гл. изп. директор на СИБАНК

Позитивно

Добрите новини според bankerите

- ▶ Банковата система успява да покрие разходите си за провизии и дори да реализира малка печалба.
- ▶ Лошите кредити забавят своя ръст и се появяват сигнали за обръщане

на тенденцията.

- ▶ Икономиката започва да се възстановява и това се отразява добре на банките.
- ▶ Кредитирането върви с бавни стъпки напред.
- ▶ Черните прогнози за банковата система не се сбъднаха и тя остана стабилна, без нито един фалит, без помощ от гангкоплатците.

Прогнозите на скептиците не се сбъднаха

Независимо че продължава кризата, която не сме виждали през последните 10-12 години, българските банки нито за миг не са били част от проблема за разлика от много банки в най-развитите страни в света. Те винаги са били фактор на прогнозируемост и стабилност. Независимо от тежката обстановка през 2009 и 2010 г. банките продължават да реализират печалба, от която могат да провизират по адекватен начин.

Скептиците трябва да бъдат по-тихи през следващата година, защото нищо от това, което беше казано за банковата система, не се състоя - нито по отношение на чуждестранните банки, нито по отношение на банките, които са собственост на български акционери. Няма защо да се притесняваме. Винаги когато говорим за инвестиционни bankerи, които посещават страната, и с колеги от ЕС и Европейската централна банка, винаги казвам: „Коя е другата банкова система, която може да се похвали с тези показатели?“ Аз познавам само една и тя се казва банкова система на

Република България.

Има негативни настроения, но те не са само заради оперирането на банките в страната. Те са най-вече негативните настроения, които се натрупаха от щатските банки и от други банки от по-развитите страни от Западна Европа.

Иван Искров,
управител на
Българската народна банка

Мразя Коледа

ВНИМАНИЕ!

Този материал не е за чувствителни фенове на Дядо Коледа

Не мога да понасям Коледа. Май това, което най-много мразя в нея, са очакванията и изискванията към мен.

Изискването да толерирам консуматорската веселост и ококорващите се очи, когато кажа, че ще се затворя за три дни със слушалки на ушите и няма да присъствам на десетте тягостно неловки гостита у баба ми, леля ми, другата ми леля, третата ми леля и онзи чичо, който всъщност въобще не ми е чичо, но трябва да му идем на поклонение, защото е с единия крак в гроба.

Очакването, че ще слушам екзалтираните си дружки, които се разтапят, като говорят за подаръците, опаковани още на 1 декември, украсената рано-рано елха и вечерята от 15 ястия, която са планирали до последното чесънче.

Очакването да отдели определена сума за всеки роднина или приятел, сякаш трябва да им сложа етикет с цена. Колко струва татко? 50 лв? 100 лв? А вуйчо? Очакването да подаря нещо, от което всъщност никой няма да има нужда.

Очакването да се редя на опашка с истерявали домакини и пазаруват, като че ли идва следващата световна война.

Очакването да се радвам на Дядо Коледа, който в зимния сезон работи

повече като рекламния агент на "Кока-Кола". Той е навсякъде, не ви изпуска от поглед. Бррр...

Очакването да смилам асансьорни песни, докато ми прокървят ушите. Сънувам Last Christmas и Santa Baby, няма къде да се скриеш.

Никоя песен не заслужава да я повтарят толкова често.

Очакването да изпращам благотворителни SMS-и, чрез които едни хора всъщност си правят PR по време на Коледа...

Изчистваме съвестта си с един SMS и да си отдъхваме, че сме направили всичко за изоставените деца. После обратно към свинското със зеле. Очакването да приемам спокойно гледката на десетки елхи в кофите за боклук след Нова година.

Очакването да не се чувствам сама в море от веселие и простотия.

Очакването да мисля за светлия образ на Христос (казвам го съвсем сериозно) в този психоцирк.

И ако мислите, че такива като мен са малко, заблуждавате се. Пуснах си статус във Facebook и Skype: "Търся хора, които мразят Коледа". За по-малко от 24 часа се обадиха четирима. Ето техните причини:

Валентин Данкин, компютърен специалист, 30 г.

1 Мразя Коледа, защото мразя хората, които мразят Коледа и мрънкаат против нея несправедливо, с което стават досадни.

2 Santa Claus (Дядо Коледа) е твърде дебел и ме стресира, защото все си представям, че като стана белобрад дядо, ще бъда дебел като него.

3 Мразя Santa Claus. Напомня ми за Дядо Мраз от комунизма, толкова много си приличат. А въпросният с това мразовито име винаги ми се е струвал някакъв хладен човек по душа. И сегашният сигурно е такъв, щом се показва пред хората само с младата кифла Снежанка, вместо да е с жена си. Комплексар.

4 Ягене. Ужасно се надбялява тези дни около

Коледа. Защо трябва да се яде толкова много и така упорито, и то за толкова продължително време?

5 Клането на елхички. Освен самия акт на ненужно насилие все ми напомня колко са прости хората.

6 Защото сме лицемерни. Искаме всички да сме добри и да помагаме на другите, а не можем да се разберем една Коледа да спестим пари от коледна украса, банални и никому ненужни подаръци, ягене, пиене и елхички и със събраните пари да решим проблема с глуда в света. Мисля, че парите ще стигнат. След това можем да празнуваме, ще има какво вече.

Румен Нинов, управител на Orange Center, 27 г.

1 Имаш почивни дни, но не можеш да правиш с тях каквото поискаш.

2 На Бъдни вечер не се яде месо.

3 Роднините. Какво празнично има в принудата да събереш разведените си родители (плюс свекърва си), които не могат да се понасят и винаги превръщат вечерта в бойно поле?!

4 Трябва да си блъскаш главата какви подаръци да купиш и никога не

уцелваш.

5 Трябва да се радваш на безсмислените подаръци, които получаваши, защото хората през годината не са се интересували от какво имаш нужда.

6 Къщата заприличва на магазин за 1 лев и нямаш право на протест, защото е Коледаааа...

7 По празниците ти се събира толкова много работа, че после ти се връща тъпкано. А дори не си се забавлявал.

Божидар Господинов, пианист, 72 г.

1 Защото не съм гетенец и нямам наоколо си хлапета, които да баламосвам.

2 Защото все пак следва да се празнува, а това е свързано с ненавистното ми обикаляне по магазини, което е морално, емоционално, естетически, физически и финансово изтощително.

3 Защото не е повече от прелестна детска приказчица. Децата не вярват много на приказките, но на Дядо Коледа, да. Вярата им е толкова силна, че продължават и като възрастни да вярват в него, макар и по друг начин.

4 Защото е празник на "Кока-Кола" и събратята ѝ.

5 Коледа са най-големите клиенти на бизнеса. А парите за погасяването на кредитите плащаме ние.

6 Защото ни прави на балами, на послушно стаго.

7 Защото всява у нас лъжливото убеждение, че сме грижливи, добри, сантиментални и пр., вместо да ни покаже какви сме всъщност.

8 Защото съм роден точно след Коледа и празнуването на рождения ми ден винаги е 2 в 1.

Теогора Мусева*

*Авторът приема Коледа за досадно задължение.

Николай Пламенов, художник, 30 г.

1 На Коледа си давам равнометка за изминалата година и за живота си като цяло. И тя не е весела.

2 Осъзнавам колко съм самотен.

3 Цялата абсурдност на това да се празнува по календар, а не когато сърце ти сака.

4 Неоспоримият факт, че всички се зомбират и започват да са някак по-любезни и усмихнати, някак изкуствено приповдигнати, от което ме ползват тръпки.

5 Отвратителните благотворителни предавания. Как точно по Коледа се сещат да показват всички нещастни и болни деца?

6 Всички се скъсват от пазаруване, но не и аз. Тази зима пак съм беден. И празниците пак ми го напомниха.

7 Въпреки че ми се иска да се напия, не мога, защото е Коледа.

